

Na glavnoj raspravi 09. travnja 2008.³⁷ obrana I optuženika predložila je izvođenje dva dokaza i to:

- čitanje dijela Izvješća od 28. 10.2002. pod oznakom 3/1 i to dio koji počinje nakon riječi „PU primorsko-goranskoj u Rijeci“ na strani 2. Izvješća u šestom odlomku odozgo i slijedi do kraja 3. strane,
- čitanje dijela Operativne informacije od 22.10.2002. pod oznakom 5,
- čitanje Izvješća od 18.11.2002.g. pod oznakom 3/2 i
- čitanje Operativnog izvješća od 18.12.2002.g. pod oznakom 3/3.

Ova četiri dokaza predložena su na okolnosti utvrđenja relevantnih podataka o počinjenim ratnim zločinima tijekom akcije „Džep '93“ i otkrivanju njihovih počinitelja u razdoblju 1993 – 2002, odnosno na okolnost da do konca 2002. godine (a niti kasnije) od strane hrvatskih tijela progona nije poduzet kazneni progon niti protiv jedne osobe zbog kaznenog djela ratnog zločina. Prijedlozi su odbijeni kao nedopušteni (članak 322. stavak 4. točka 1. ZKP-a) jer se odnose na rezultate saznanja operativno-kriminalističkog rada, a što po ZKP-u ne može biti dokaz u kaznenom postupku.

Na glavnoj raspravi 09. travnja 2008. obrana II optuženika predložila je angažiranje vještaka kartografske struke kako bi se na karti u crtale lokacije pronađenih tijela na okolnosti u čijoj zoni odgovornosti su ta tijela pronađena, kao i vještaka građevinske struke na okolnost koliko je objekata uništeno ili oštećeno tijekom akcije, a koliko ih je bilo nedovršeno prije akcije. Predložene okolnosti su već utvrđene izvedenim dokazima i nije bilo potrebno provoditi predloženo vještačenje. Stoga je ovaj dokazni prijedlog odbijen jer je nevažan (članak 322. stavak 4. točka 2. ZKP-a).

Na istoj glavnoj raspravi obrana I optuženika predložila je čitanje dijela dnevnog izvješća od 18.09.1993. do 19.09.1993. Ureda MORH-a na okolnosti situacije u Gospiću te sastanka održanog između HV-a i promatrača UN-a, CANBAT-a i voditelja UNMO Gospić, vezano uz konstatacije da je zapovjednik CANBAT-a cijeloga dana izbjegavao sastanak s brigadirom Ademijem. Predložene okolnosti nisu odlučne imajući na umu činjenični opis optuženja koji je predmet raspravljanja. Dokazni prijedlog odbijen je jer je nevažan (članak 322. stavak 4. točka 2. ZKP-a).

Na temelju članka 322. stavak 4. točka 2. ZKP-a, Sud je 09.04.2008. (list 5718 spisa), kao nevažan, odbio dokazni prijedlog za čitanje Izvješća o posjeti Međunarodnog crvenog križa od 14.09.1993. pod oznakom 4/3 jer je isti bio predložen na okolnosti zakonitog i korektnog postupanja s ratnim zarobljenicima koje okolnosti su nevažne s obzirom na činjenični opis koji je predmet raspravljanja.

5. Iskaz I optuženog Rahima Ademia koji je naveo da se ne smatra kriv

U svom iskazu³⁸ I optuženi Rahim Ademi naveo je da je doznao da su haški istražitelji s njim htjeli obaviti razgovor dva puta i to u svojstvu svjedoka, ali ga o tome u to vrijeme nitko nije obavijestio. Na ovoj glavnoj raspravi prvi puta daje svoj iskaz vezano uz Medački džep. Opisao je svoje služenje u bivšoj JNA gdje je imao čin majora. U petom mjesecu 1991. prešao je iz JNA i i isprva je bio običan vojnik. U Hrvatskoj vojsci je u Šibeniku organizirao bitnicu topova od 120 mm u kojoj su bili i minobacači.

³⁷ List 5716 spisa.

³⁸ Dana 23.04.2008. (listovi 5943-5948 spisa), 28.04.2008. (5976-5982) i 29.04.2008. (5984-5991).

Organizirao je napad na vojarnu JNA u Rogoznici koji je uspješno izveden, a onda su osvojene vojarnice u Smokvici, Brdeću i Krušnici. Prilikom osvajanja tih vojarni zarobljeno je 80 vojnika JNA među kojima je bilo oficira i podoficira, smjestio ih je u Primošten i kasnije je organiziran njihov odlazak u Srbiju, nikome nije falila niti dlaka s glave. Iz osvojenih vojarni dobilo se dosta naoružanja koje je kasnije poslužilo u tzv. „Rujanskom ratu“ za deblokadu Šibenika. Godine 1992. sudjelovao je u operacijama na Miljevačkom platou, a iste godine postao je i zapovjednik 126. brigade u Sinju. Sudjelovao je i na dubrovačkom ratištu, a 15.02.1992. imenovan je za načelnika Stožera i zamjenika zapovjednika ZP u Gospiću. Također je sudjelovao u vojnim operacijama „Zima 94“ na Dinari i livanjskom bojištu, na operacijama „Skok I“ i „Skok II“, koje su bile 1995. godine, a radilo se isto o vojnim operacijama osvajanja vrhova u Dinari. Ono što je tamo osvojeno bio je uvjet za operaciju u ljeto 1995. Nakon Splitskog sporazuma sudjelovao je zajedno s Armijom Bosne i Hercegovine u osvajanju Bosanskog Grahova i Glamoča, a što je bio glavni uvjet za kasnije oslobođenje Knina, posebno osvajanje Bosanskog Grahova. Sudjelovao je i u operaciji „Kozjak 95“, koja je u javnosti više poznata kao „Oluja“ i u kojoj je oslobođen Knin, Drniš, Benkovac i gdje su snage HV-a izbili na državnu granicu Republike Hrvatske.

Obavljao je slijedeće dužnosti: pomoćnik načelnika za popunu, načelnik topništva, zapovjednik 126. brigade u Sinju. Od 11.03. do 08.10.1993. bio je zamjenik zapovjednika ZP Gospić, a od 08.10.1993. do 05.04.1994. je bio bez dužnosti, a od 05.04.1994. do 17.05.1994. je načelnik Stožera u ZP Split. Od 19.07.1995. do 06.03.1996. bio je glavni inspektor za bojevu spremnost HV-a. Čin bojnika u HV-a dobio je 1992., a isti dan tj. 28.05.1992. promaknut je i u čin brigadira. Stožerni brigadir postao je 27.05.1995., a u čin generala bojnika promaknut je 14.09.1995., a ne kao što je rekao ugroženi svjedok broj 9 da je taj čin dobio nakon operacije „Medački džep“.

Od odlikovanja ima spomenicu Domovinskog rata 1992., Red bana Jelačića, Spomenicu domovinske zahvalnosti, Red Hrvatskog trolista, Red Hrvatskog pletera, Red kneza Domagoja i Red Nikole Šubića Zrinskog kojeg je dobio 1999. Također ima medalje „Oluja“ i „Ljeto“, a ima i medalju za iznimni poduhvat. Sve ocjene koje je dobio u Hrvatskoj vojsci od kada su se davale, a to je bilo od 1997. do 2000., bile su najviše, „osobito se ističe“.

Dana 05.12.1992. pozvan je u Ured Predsjednika Republike i postavljen je za Načelnika stožera u ZP Gospić, a ujedno i za zamjenika zapovjednika ZP Gospić. Zadaća je bila rasformirati operativnu zonu Rijeka i osnovati ZP Gospić. U Gospiću ZP nije imalo niti prostorije, a zapovjednik 9. gardijske motorizirane brigade³⁹ Mirko Norac im je naprije dao jednu prostoriju, a potom su se smjestili u zgradu Šumarije u Gospiću. Uvjeti života i rada u Gospiću bili su ravni nuli. Spavali su u uredima i radili čitav dan i noć i ulagali izniman trud da ustroje ZP Gospić. Linija obrane bila je vrlo teška, a išla je od Velebita preko Gospića, Pocrnića, Otočac, Brinje do Kapele i bila je u katastrofalnom stanju. Radili su na osposobljavanju svih rodova vojske, posebno inženjerije. Odnos prema njima u ZP Gospić bio je jako loš, od brigada koje su tamo zatekli pa čak i od civilnih struktura. Ono što je svjedok Češnjaj u svom iskazu rekao je točno, nazivali su ih „komunjare“, čak su imali naziv „crveni stožer“ jer je dosta časnika došlo iz bivše JNA.

Za daljni primjer tog odnosa I optuženi Rahim Ademi naveo je da je o akciji „Maslenica“ Bobetko izravno obavijestio 9. gmtbr. i Norca, a Češnjaj za nju nije niti znao. Češnjaj je smatrao da je to bilo nekorektno, a Bobetko je izravno komunicirao sa 9.

³⁹ Za 9. gardijsku motoriziranu brigadu Hrvatske vojske dalje u tekstu bit će korištena kratica: gmtbr.

gmtbr., a čak su i nekakvi drugi zapovjednici imali svoje izravne linije prema Zagrebu, primjerice 133. otočka brigada. Češnjaj nije bilo zadovoljan jer je na operativne sastanke išao zapovjednik 9. gmtbr. tj. Norac. Poznato mu je da je u 04. mjesecu 1993. Češnjaj tražio svoje razrješenje sa dužnosti zapovjednika ZP Gospić jer više takvu situaciju nije mogao trpjeti, ali nije dobio nikakav odgovor. Zna da je tražio da ga prime na razgovor u Zagreb i to Bobetka i Šuška, ali ga nisu primili.

Dalje je I optuženik naveo da je neprijateljska aktivnost na bojištu u Gospiću bila vrlo aktivna, protivnik je vojno djelovao izviđačko-diverzantskim skupinama, a onda je uveo jednu novost, novu taktiku da su te skupine izviđačko-diverzantski djelovale uz potporu topništva. U takvoj situaciji trebalo je organizirati obranu. U 05. mjesecu 1993. u ZP Gospić došao je Bobetko i izdao zadatak da se planira šira operacija sa dva operativno-taktička smjera. Jedan je išao od Gospića preko Gračaca prema Kninu, a drugi je išao na potezu Lički Osik – Ljubovo – Bunići, prema Korenici. Posebno je naglasio da je potrebno osnovati topničko-raketnu skupinu, a da je glavni cilj Knin. Rekao je još da će tu sudjelovati 1. bojna 1. gardijske brigade, 1. bojna 7. gardijske brigade i 112. brigada iz ZP Split, a u ZP Split je zapovjednik bio Gotovina s kojim se onda trebalo sastati. Na sastanak su išli I optuženik, Brajković, Čanić i Rogulj. Tamo su razmotrili stanje, donijeli određene zaključke i vratili se isti dan. Na temelju onog što su zaključili, Bobetku su napisali zahtjev za popunu jer je za takve aktivnosti trebalo obaviti popunu. Sjeća se da je Bobetko spominjao jednu operativnu grupu Lika, ali je očito Bobetko odustao od tog plana jer je bila velika potreba za popunu što su oni tražili, a za to je trebalo obaviti mobilizaciju.

U 05. mjesecu 1993. Bobetko i Basarac su došli u Gospić. Obavili su razgovor sa Češnjajem, kojem I optuženik nije bio prisutan i nakon toga je Češnjaj izdao novu zapovijed za obranu, koju su radili vrlo savjesno i koja je sadržavala sve priloge i elemente koje je trebala imati. To je bila zadnja zapovijed koju je Češnjaj izdao prije nego je otišao i on ju je potpisao. Zapovijed je predana svim postrojbama i to je zapovijed od 03.06.1993. U toj zapovijedi je vidljivo da nema nikakvih zadataka za Vojnu policiju, što znači da nisu imali ovlasti zapovijedanja Vojnom policijom. Posebno je ukazao na prilog za sigurnosno-informativnu službu gdje je jasno navedeno da s eventualnim ratnim zarobljenicima se treba osigurati postupanje u skladu s normama međunarodnog prava. Napomenuo je da ta zapovijed vrijedi čitavo vrijeme dok nije došla nova zapovijed u 09. mjesecu 1993., koju je napisao Gabričević. Dio te zapovijedi je i dokument (izveden kao dokaz pod oznakom DC-34) gdje se na 11. strani razrađuje osiguranje, a to je prihvata zarobljenika i gdje se određuje koja je postaja, a da evakuaciju vrši 71. bojna.

I optuženi Rahim Ademi je istaknuo da mu nikad nije bilo jasno zašto je Češnjaj otišao, a da mu nije predao dužnost, niti mu je rekao razlog odlaska. O tim razlozima prvi puta je čuo kad je u ovom postupku iskazao Rudolf Brlečić. S odlaskom Češnjaja ostao je niti na nebu, niti na zemlji, a ostao je bez ovlasti zapovjednika ZP. Zvao je Bobetka da pošalje zapovjednika. Nikad neće zaboraviti što mu je Bobetko u tom telefonskom razgovoru odgovorio. Bobetko mu je rekao da je on brigadir i da je zamjenik zapovjednika ZP i rekao je: „Imaš ovlasti koliko ti ja dajem“. I optuženik smatra da je s tim riječima Bobetko preuzeo odgovornosti zapovjednika ZP, a tako se i ponašao čitavo vrijeme do smjene I optuženika. Jedan vojni analitičar je rekao da zapovjednik može delegirati dužnosti, a ne i odgovornosti, a to je upravo radio Bobetko. Dodao je da je Bobetko često znao zvati ujutro, raspitivati se što ima novo i to je bilo gotovo svakodnevno. Kad bi razgovarao s I optuženikom, pitao ga je gdje je Češnjaj i što radi. To ga je smetalo jer je Češnjaj svoj posao radio savjesno, a zna i da je Bobetko Češnjaja pitao isto za njega (I optuženika) jer mu je to Češnjaj ispričao.

U odnosu na njegovu poziciju u ZP Gospić, I optuženi Rahim Ademi naveo je da on nikada nije bio vršitelj dužnosti zapovjednika nego načelnik Stožera i zamjenik zapovjednika. Smatra da je po odlasku Češnjaja ispunjavao sve uvjete da bude imenovan za zapovjednika ZP Gospić ali Bobetko nije odredio zapovjednika ZP. Poznato mu je da je to mjesto nuđeno Basarcu, Brlečiću, a i Luka Đanku, ali su oni svi oni to odbili iz različitih razloga. Tako je ostao vječiti zamjenik zapovjednika ZP Gospić, bez ovlasti zapovjednika. Zapovjednika je mogao imenovati jedino Vrhovni zapovjednik i bez imenovanja ne postoje niti ovlasti zapovjednika, ali postoje ovlasti zamjenika zapovjednika koje su vrlo male. Bez posebnog ovlaštenja zamjenik zapovjednika nema ovlasti operativnog zapovijedanja postrojbama. Bobetko je inače rekao da će on poslati časnika sa ovlastima. Iz jednog izvješća koje je podneseno Bobetku vidi se da je to izvješće podnio Bobetku kao najstariji časnik Brlečić, a I optuženik o tom izvješću nije znao ništa jer je Brlečić to podnio preko njega.

Početakom 06. mjeseca 1993. u Gospić je došao Basarac koji je trebao provesti nadzor, a on je došao po zapovjedi Bobetka kao časnik s ovlastima. Inače, svatko tko je došao iz Zagreba se ponašao kao zapovjednik tamo gdje je došao. Basarac je upravo bio časnik s ovlastima kojeg je poslao Bobetko i on je izvršio nadzor u ZP Gospić i rekao je da su svi zadaci ispunjeni 90 %. Bobetko je u Gospić poslao i Prpića u Domobranstvo, iako je u Gospiću postojao zapovjednik Domobrana, a to je bio pukovnik Maglica. Prpić je slao u Glavni stožer izvješća o domobranstvu bez znanja I optuženika. Ovo sve je I optuženi Rahim Ademi naveo zato jer smatra da je prema njemu postojalo nepovjerenje jer mu nije jasno zašto nije postavljen za vršitelja dužnosti odlukom kad je Češnjaj otišao, a i čitavim ovim postupanjem se nanijela šteta u sustavu vođenja i zapovijedanja.

Krajem 06. mjeseca Bobetko je odlučio da se Domobranske bojne Gospić i Lovinac pridodaju 9. gmtbr., a da zapovjednik 9. gmtbr. u takvoj situaciji ima sve ovlasti nad pridodanim postrojbama. Bobetko je također zapovjedio osnivanje topničko-raketne skupine, zatim da se topnička bitnica od 130 mm od ZP pridoda 9. gmtbr. i da se onaj topničko-raketni sustav formira i podredi 9. gmtbr. Kasnije je tim sustavom na pravcu zapovijedao Lelas, a u Otočcu je bio Primorac. Početakom 07. mjeseca, 09.07.1993., nazvao ga je Bobetko da će doći Domazet i da će održati sastanak sa svim zapovjednicima. Domazet je doista došao i održao je sastanak gdje je rekao da se trebaju formirati izviđačke skupine i da oni trebaju izvesti napadna djelovanja izviđačkim skupinama tamo gdje je neprijatelj najosjetljiviji. Također je Domazet rekao da moraju upoznati sve vojnike na prvoj liniji obrane o neprijateljskim aktivnostima te da više neće tolerirati granatiranje Gospića i da će na njega odgovoriti. Taj sastanak je bio 10.07.1993.

Potom su u Gospić iznenada došli Bobetko i Markač. Bobetko je rekao da odmah hoće ići u obilazak terena, a kad su ulazili u auto Bobetko je rekao da idu u obilazak bitnice od 130 mm koja je bila u mjestu Baganj pored Smiljana i to odmah na položaj. Bobetko je izvršio kontrolu bitnice, njene spremnosti, a isto tako i kontrolu osmatračnice na Velikom Sokolcu, odakle se vidi čitav Medački džep. Bio je zadovoljan sa obilaskom i onim što je vidio i poslije su se vratili u ured. Tada je Markač od Bobetka tražio manju taktičku operaciju jer je Markač svoju liniju pomaknuo prema naprijed i zbog toga je bio u taktički lošijoj poziciji. Također je tražio tu manju operaciju da se smanji topnička opasnost za Gospić i da se spriječi neprijatelja presijecanje naših komunikacija na Velebitu. Bobetko je to prihvatio. Markač je rekao da on za tu akciju ima spremnih 350 policajaca. Bobetko je to prihvatio, a linija je trebala ići Visočica – Veliki Sokolac – Debela Glava – Čitluk – Ornice.

I optuženik je naveo na tom sastanku da mogu djelovati naše snage, a Bobetko mu je zapovjedio da napiše zapovijed za tu operaciju i da mu je predoči. Napomenuo je da je Bobetko tom prilikom odredio da će tom operacijom zapovijedati Norac.

Nakon sastanka I optuženik je zvao Šerića da mu napravi prosudbu naših snaga i Rogulja da mu napravi obavještajnu prosudbu na potezu Lički Novi – Divoselo – Čitluk – Počitelj – Medak. Dana 25.07.1993. godine Rogulj mu je donio tu prosudbu i njih trojica (Rogulj, Šerić i I optuženik) su krenuli pisati zapovijed za napad za operaciju „Džep 93“, kako ju je Bobetko i nazvao. Sastavili su je 26.07.1993. godine, ali je tada I optuženik nije potpisao, niti poslao, jer Bobetko još nije odredio vrijeme napada. Dodao je da su pogrešno napisali „Đep 93“ umjesto „Džep 93“. Zapovijed je imala i urudžbeni broj i klasu i uvedena je u djelovodnik, imala je i obavještajnu prosudbu, a sve je to tijekom dokaznog postupka pročitano.

Između 28. i 30.07.1993. godine u Gospić je po zapovjedi Bobetka došao Basarac, koji je trebao procijeniti bojevu spremnost 9. gmtbr. Izvješće koje je podneseno jasno ukazuje da će biti napadno djelovanje jer govori o tome da treba formirati kiruršku ekipu. Na temelju tog izvješća kasnije je rađen stožerni trenaž. U ZP svratio je i Bobetko i onda mu je I optuženik dao zapovijed koju je pisao 26.07.1993. da je pregleda. Bobetko ju je pregledao, nije ništa komentirao, samo je rekao da to stavi u kasu, što je I optuženik i učinio. Naveo je da je dobio zadaću od Bobetka da se napravi stožerni trenaž u 9. gmtbr. Stožerni trenaž predstavlja proces u kojem se uvježbavaju i osposobljavaju zapovjednici da u danom trenutku, kada dobiju zapovijed od nadređenog, pristupe procesu donošenja odluke. Proces donošenja odluke može biti potpuni, ako ima dosta vremena, skraćeni, ako ima manje vremena, a u iznimnim situacijama je mogući i treći način, a to je da zapovjednik brigade sam donese odluku bez sudjelovanja drugih zapovjednika. Stožerni trenaž zapovjednika 9. gmtbr. obavili su Šerić i pukovnik Skočić, a onda je u okviru 9. gmtbr. se trebalo osposobiti da svi budu sposobni donijeti odluku na određenim pravcima kada za to dođe vrijeme. Tijekom kolovoza je bila obuka i izobrazba svih postrojbi u ZP.

Dalje je I optuženi Rahim Ademi posebno naglasio da je 03.09.1993. iznenada u ZP Gospić došao Bobetko s Markačem. Tražili su planove i I optuženik im je dao zemljovid koji je napravio uz zapovijed i odluku iz kraja 07. mjeseca. Bobetko mu je tada rekao da zove Norca jer on za njega ima bitnu zadaću. I optuženik je pozvao Norca, rekao mu da ga treba Bobetko i za vrijeme dok je Norac dolazio, Bobetko je pregledao ono što mu dao I optuženik. Rekao je da je sve OK, ali da je zapovijed za napad šira i veća. Kad je Norac došao, održali su sastanak samo njih četvorica, Bobetko, Markač, Norac i on. Na tom sastanku I optuženik je naveo da mu je bilo očito da su Bobetko i Markač već odlučili što i kako vezano uz napad i Bobetko je rekao da je operacija šira i veća od onog što piše u zapovijedi iz kraja 07. mjeseca 1993. Bobetko je rekao i odredio pravce napada i zone odgovornosti, vrlo precizno. Odredio je zone odgovornosti SP i 9. gmtbr. Za SP rekao je da je pravac i odgovornost Veliki Sokolovac – Bukova Glava – Debela Glava – Čitluk, a bili su još i pomoćni pravci. 9. gmtbr. je imala pravac Bilaj – Čitluk kao glavni pravac, a imala je i pomoćne pravce. Krajnja zadaća koju je Bobetko rekao da se treba izvršiti je Drljići – Memedovo brdo – Kriva Lika – Ribnik. Bobetko je rekao Markaču da za to ima 550 ljudi, a Norcu je rekao da treba definirati koliko mu ljudi treba. Na sastanku je bilo i određenih pitanja o savladavanju prepreka, a Bobetko je na sve dao odgovor. Nakon toga je Bobetko rekao da prelaze na drugu točku. Tu je rekao da treba za tu operaciju formirati Sektor I na isti način kao što je bio formiran taj sektor na Maslenici. I optuženik je naveo da na Maslenici nije sudjelovao, tako da nije u tom trenutku znao točno na što je mislio, ali je kasnije Bobetko rekao da za zapovjednika tog sektora imenuje Mirka Norca jer on

ima iskustva u tim stvarima i jer je bio zapovjednik Sektora I na Maslenici. Za ostale dijelove Sektora I, Bobetko je tražio od Norca da predloži tko će biti, a također je to tražio i od Markača. Markač je rekao da u Sektor I za koordinatorka ulazi Željko Sačić, a za operativca Bogdan Celinić. Norac je predložio da u zapovjedništvo Sektora I uđe Brajković, Čeku, Čanić i Tomičić, a onda mu je Bobetko rekao da će ostale predložiti kasnije. Treće što je Bobetko rekao je da će on operacijom osobno zapovijedati, ali da više neće dolaziti u Gospić da ga se ne bi vidjelo jer bi se moglo otkriti da se nešto sprema, već da će poslati časnika iz Glavnog stožera s ovlastima zapovijedanja u njegovo ime i da će s njim on biti stalno u vezi.

Na tom sastanku I optuženik je rekao da u zapovjedništvu ZP imaju školovane časnika i da ne bi bilo loše da i oni uđu u Sektor I, ali Bobetko to nije prihvatio. Na taj način Bobetko ga je isključio iz operacije. Bobetko je rekao da mu je I optuženik odgovoran za dva osjetljiva pravca. Prvi je Lički Osik – Ljubovo – Bunići – Korenica, a drugi pravac za koji mu je rekao da mu je osobno odgovoran su Otočac – Vrhovine – Korenica, s pomoćnim pravcem Brinje – Plitvička jezera. Rekao je da se tamo mora provoditi odsudna obrana, a to znači da se po cijenu života to ne smije zapustiti, da ništa ne smije pasti. Dodao je da ovi pravci za koje ga je zadužio Bobetko nisu bili pravci napada već obrane, ali su na tim pravcima nakon 09.09.1993. imali okršaja jer bilo je artiljerijskih, ali i pješačkih napada, nakon što je dostignuta crta po zapovijedi za napad. Bobetko mu je još tom prilikom zapovjedio da o toj njegovoj odluci treba napraviti zapovijed, plan na zemljovidu i tekstualno-tabelarni dio i prosudbu za pravac Novi Lički Osik – Divoselo – Čitluk – Počitelj – Medak. Rekao mu je da treba potpisati zapovijed i da je brigadama treba dostaviti niti kasno, niti rano. Tom prilikom Bobetko je zapovjedio da operacija treba početi 09.09.1993. u 06 sati ujutro. I optuženik je naveo da je onda odlučio dostaviti zapovijed 06.09.1993., jer je to bilo vrijeme koje je procijenio da je dovoljno za krajnju pripremu, a da je dovoljno blizu akcije i da ona neće biti otkrivena. Bobetko je također na tom sastanku rekao da će u operaciji sudjelovati 9. gmtbr., SP, Domobranske bojne Lovinac i Gospić i dio 111. brigade, ali da taj dio brigade ne smije napadno djelovati jer se radilo o ročnim vojnicima. Također je rekao da se sa operacijom mora zapovijedati s Izdvojenog zapovjednog mjesta, a koje mjesto će odrediti zapovjednik akcije na terenu, tj. zapovjednik Sektora, a to je bio Norac.

I optuženi Rahim Ademi dodao je da je pitao Bobetka pred kraj tog sastanka što je s uporabom Vojne policije. Bobetko mu je odgovorio da je to mala akcija, da će sve biti gotovo za jedan dan i da nije potrebna uporaba Vojne policije. To je kao takvo prihvatio jer je on general.

U odnosu na zapovijed za obranu od 31.07.1993. I optuženi Rahim Ademi naveo je da je ta zapovijed imala regulirano veterinarsko osiguranje, asanaciju bojišta i osiguranje ratnih zarobljenika. Taj zadatak je stalni i on je bio na snazi u vrijeme operacije "Džep 93" i nije ga trebalo posebno napominjati u kasnijim zapovijedima. Po napatku generala Bobetka nije bilo niti predviđeno da kasniji dokumenti tj. dijelovi koji idu uz zapovijed za napad i zapovijed za napad sačinjavaju te dijelove koji jesu i ostaju na snazi.

Nakon sastanka 03.09.1993., naveo je I optuženi Rahim Ademi, pozvao je svog operativca Šerića i obavještajca Rogulja i rekao im o čemu se radi te je napisao zapovijed o formiranju skupine koja će raditi na izradi borbenih dokumenata u toj zapovijedi koja je izvedena pod oznakom DC-37 napisao je da je izdaje na temelju usmene zapovijedi Bobetka. Zapovijed je bila tajna.

Dana 05.09.1993. nazvao ga je Norac te mu je rekao da njegovim snagama treba odmor radi pripreme za napad i onda je napisao zapovijed za odmor (DC-362). U toj zapovijedi stoji da položaj 9. gmtbr. preuzimaju ročnici 111. brigade i da se treba voditi računa da je riječ o ročnicima te da 9. gmtbr. ide na odmor.

Zapovijed za napad bila je gotova 05.09.1993., ali je čekao s njom do 06.09.1993., kada je ona napisana i uručena zapovjedniku Sektora I, tj. Norcu i zapovjedniku SP koja je bila na Velebitu, Sačiću. Zapovijed za napad od 06.09.1993., a koja je izvedena pod oznakom DC-36 i DC-56, je napisana korektno. Tim je unutra stavio sve zadatke koje je odredio Bobetko. U točki 2. je napisano da napad mora imati lokalni karakter i što manje gubitaka. Točka 9. je ona koju je Norac poslije prepisao, a isto tako točke 6. i 7. Zapovijed sadrži i točku 8. vezano uz snage MUP-a, a isto tako logistiku i zapovijedanje i sve je to prepisano.

Objašnjavajući prijetore oko urudžbenog broja, I optuženi Rahim Ademi naveo je da zapovijed za napad od 06.09.1993. nosi isti urudžbeni broj kao i ona zapovijed iz 07. mjeseca, koju je po zapovijedi Bobetka stavio u kasu. Uzeo je isti urudžbeni broj i to 1043-03/01-93-89 jer je to bilo logično jer je riječ o istoj zadaći i u istoj zapovijedi koja je samo dopunjena i zamijenjena sa onim dijelovima koje je kasnije Bobetko zapovjedio. Niti jedna od tih zapovijedi nije falsifikat, obje su originali. Dio zapovijedi je i prosudba od pukovnika Rogulja od 06.09.1993. za pravac Divoselo-Čitluk-Medak, a isto tako tabelarni i tekstualni prikaz prosudbe protivnika – 15. ličkog korpusa. Zapovijed sa priložima, uključujući i zemljovid predana je zapovjedniku Sektora I teklićem, dakle, osobno na ruke Norcu, a on ga je i obavijestio telefonom da je tu zapovijed primio i da je sve jasno. To je dio vojne kulture kad se prima zapovijed da se obavijesti da li je primljeno i da li je sve jasno.

Nakon toga Norac ga je nazvao i rekao da ima jednu zamolbu tj. da mu za ispunjenje zadatke treba još snaga i predložio I optuženiku da mu se pridoda izviđačka satnija ZP. I optuženik je rekao Norcu da se mora konzultirati s Bobetkom. Bobetka je I optuženik nazvao, to mu prenio, a Bobetko je rekao samo jednu riječ: „Daj”. I optuženik je onda nazvao Norca, obavijestio ga o tome što mu je rekao Bobetko i na temelju toga je poslije Norac isplanirao da u Sektor I uđe izviđačka satnija ZP, a zapovjednik Izviđačke satnije mu se javio na zadatak.

I optuženi Rahim Ademi objasnio je da u zapovijedi za napad nije stavljena točka o poštivanju ženevskih konvencija jer Pravilnik i obrasci zapovijedi koje je radio Bobetko ne predviđaju stavljanje te točke u zapovijedi za napad.

Iskazujući o dostavljanju zapovijedi za napad, I optuženi Rahim Ademi naveo je da je dana 06.09.1993. osobno predao zatvorenu omotnicu Željku Sačiću koji je omotnicu odmah otvorio i tražio konzultacije. Sačiću je rekao da je njegova zadaća teža nego zadaća 9. gmtbr. Isti dan je po odobrenju Bobetka zapovijed poslao teklićem II optuženom Mirku Norcu, a u toj zapovijedi je stajalo da tijekom 07.09.1993. mora formirati Sektor I, a da u njemu mora biti satnija 111. brigade koja je po zapovijedi od 05.09.1993. već preuzela položaje 9. gmtbr., a isto tako da u Sektor I ulazi SP. U točki 2. stoji da će biti formirano zapovjedništvo onako kako je dogovoreno, a da će ostale pomoćnike u Sektor I uključiti zapovjednik sektora, tj. Norac, prema potrebi. Norac ga je obavijestio da je na vrijeme primio taj dokument, a iz kasnijih njegovih zapovijedi vidi se da ga je primio jer je u njegovim kasnijim zapovijedima sadržani prepisani dijelovi zapovijedi koju je primio.

Naveo je da su sve zapovijedi primljene, a da je to vidljivo iz zapovijedi za napad koju je potpisao Norac od 07.09.1993. (DC-421). U točki 1. te zapovijedi doslovce je prepisana prosudba koju je Rogulj sastavio 06.09.1993., doslovce je prepisana točka 2., a točka 4. je prepisana djelomično. U toj točki se spominju dominantne kote koje se odnose na Velebit i tamo gdje je bila SP, a ne na pravac na kojem je bila 9. gmtbr. pa je iz toga vidljivo da je SP ulazila u Sektor I. U točki 6. se govori o topništvu za potporu, iz nje se vidi da svim postrojbama zapovijeda zapovjednik Sektora I, tj. da i on zapovijeda davanjem topničke potpore. U odnosu na mijenjanje zapovijedi, I optuženik je naveo da je Norac povećao utrošak streljiva koji treba za potporu za napadno djelovanje jer ga je povećao sa jednog borbenog kompleta na četiri borbena kompleta.

Dalje je I optuženi Rahim Ademi naveo da ga je dana 07.09.1993. nazvao Bobetko te mu je zapovjedio da mu pripremi kratku analizu priprema za operaciju „Džep 93“. Potom je nazvao Norca i Sačića te bojnika Šare na jedan sastanak te im je rekao da mu trebaju referirati kako teku pripreme. Tog dana oko osam sati ujutro održali su sastanak njih četvorica i pod točkom I optuženik je naveo da je tražio izvješće o pripremanama. Norac je rekao da su pripreme u tijeku, isto tako i izrada borbene dokumentacije, Sačić je rekao da je napisao zapovijed za napad, a bojnik Šare je trebao biti nadležan za pričuvu i njega nije tražio ništa posebno. Pod točkom 2. tražio je izvješće o bojevoj spremnosti. Norac i Sačić su rekli da su spremni i još su mu dali broj učenika u operaciji, časnika, dočasnika i vojnika. Pod točkom 3. izdao je upozorbu na to da se vojnici trebaju pridržavati Ženevskih konvencija i međunarodnog ratnog prava. Posebno je upozorio na način i dužnost postupanja prema civilima, ratnim zarobljenicima i imovini. Naglasio je da nema paljenja i pljačke i da svi objekti u zoni odgovornosti Sektora I moraju ostati u onom stanju u kojem budu nađeni. Rekao je i da moraju poštivati pravila borbe. Obojica, i Sačić i Norac, su rekli da će postupati po konvencijama. Sastanak nije bio dug jer je htio da im ostane što više vremena za nastavak priprema, a sjeća se da je Norac tražio jednu „labudicu“, specijalnu prikolicu za prijevoz tenkova, kako bi operacija bila i dalje u tajnosti.

Nakon tog sastanka u zapovjedništvo ZP Gospić došli su Domazet i Markač. Domazet je rekao da je došao jer ga je poslao Bobetko da vrši osobni uvid u pripreme i u dokumentaciju. I optuženik mu je rekao da je imao sastanak s Norcem i Sačićem, a Domazet je tražio svu borbenu dokumentaciju: zapovijed za napad, odluku za napad, zapovijed za Sektor I. I optuženik mu je rekao da je sve to sačinjeno i dostavljeno 9. gmtbr. i SP. Dao mu je svu dokumentaciju, Domazet je gledao redom sve, gledao je dokumentaciju i Markač, a on je posebno gledao ono što se odnosi na njih. Domazet je pogledao i zapovijed o Sektoru I i tražio je plan na zemljovidu. Gledao je tu mapu, posebno pravce napada kada je u sobu ušao Brlečić. Domazet je u tom času savio kartu, zamotao je, a kad je Brlečić otišao onda ju je nastavio razgledavati. Domazet nije imao nikakvih primjedbi niti za taktički niti za bilo koji drugi dio dokumentacije. Zapovjedio je I optuženom Rahimu Ademiju da mu dade po jedan primjerak od svih dokumenata, zajedno sa zemljovidom i onda je sve to pospremio u svoju torbu i otišao u Zagreb. Dodao je da je Domazeta obavijestio i o potrebi za labudicom jer ZP nije imalo labudicu, a Domazet je rekao da će on to riješiti. Istog dana, 07.09.1993. I optuženik je, a na temelju ranije zapovijedi Bobetka da pripremi i da je odgovoran za zonu obrane od Gospića do Kapele, pozvao Primorca i saopćio mu da je on odgovoran za pravac Otočac – Vrhovine – Korenica i da tamo treba organizirati obranu. Poslije je obavijestio Lelasa, koji je bio načelnik svih rodova i načelnik pješastva i povjerio mu pravac obrane Lički Osik – Ljubovo – Bunići – Korenica. Naglasio im je da će o tome dobiti pisanu zapovijed i da moraju biti sa žičnom linijom u stalnoj vezi s OC zapovjedništva ZP Gospić. Ta zapovijed je na glavnoj raspravi izvedena i dokument ima oznaku DC-46, a zadaci su u točki 3.

Dana 08.09.1993., po svom običaju, nazvao ga je ujutro Bobetko. Rekao mu je da mu je Domazet predao dokumente i da ih je on pregledao i da je sve onako kako je on zapovjedio. Međutim, imao je dvije primjedbe, a I optuženik je naveo da mu zbog toga nije bilo lako. Prva primjedba je bila da operativno pričuvna postrojba bude direktno pod njim (Bobetkom) i da bude na stalnoj vezi s OC GSHV. Druga primjedba je bila da hoće jednu topničko-raketnu skupinu koja će biti pripremljena za djelovanje po Korenici. I optuženik mu je rekao da će te primjedbe biti otklonjene i da će biti napisano kako je on zapovjedio. O tome je rekao i Šeriću da on sačini tu zapovijed, nakon što je to skicirao i da Šerić to potpiše, a on je krenuo u obilazak linije Lički Osik – Bunići – Korenica. Šeriću je rekao da zapovijed dostavi 111. brigadi i to teklićem. Potom je otišao u Perušić, tamo je bio Lelas i obišao je crtu bojišnice i sve postrojbe na liniji Mali i Veliki Čardak – Gornji i Donji Lulići, obišao je topničko-raketnu skupinu koja je imala dva topa od 133 mm i jedan višecjevni bacač raketa od 120 mm. Naišao je na neke slabosti i Lelasu zapovjedio da to otkloni, a onda je otišao u Pocrniće i taj obilazak je popodne završio. U zapovjedništvo se vratio oko 15 ili 16 sati, a onda su tamo došli i Markač i pomoćnik ministra unutarnjih poslova Željko Tomljenović. Oni su zvali Sačića i još jednog časnika kojem se ne sjeća imena i onda su oni stigli. Markač i Tomljenović su bili kod njega u uredu, a onda kad su došli Sačić i taj časnik, rekli su da pričekaju u drugom uredu gdje će imati sastanak. To ga je malo pogodilo jer mu nije bilo jasno zašto ne može biti prisutan tom sastanku. Oni su otišli u Češnjajev ured. I optuženik je naveo da ne zna što je bilo na tom sastanku, oni mu o tome ništa nisu rekli. Nakon sastanka Sačić je otišao na Velebit, a Tomljenović i Markač su ostali u zapovjedništvu.

Dio časnika u zapovjedništvu ZP nije znalo da će operacija biti sutra i zato je sazvao sastanak nešto prije 18 sati i saopćio im to, rekavši da će dio časnika biti u OC, a dio da će raditi redovne poslove. Za vrijeme tog sastanka došao je operativac te mu je rekao da je stigao Domazet i da je u Češnjajevom uredu i da dođe. Kad je došao u ured Domazet mu je rekao da je došao u ime Bobetka i sa njegovim ovlastima i da će on voditi cjelokupnu operaciju te da želi obići zapovjedništva Sektora I jer o tome mora obavijestiti Bobetka. Zamolio je Domazeta da ga pričeka dok završi sa sastankom i onda su njih dvojica otišli u zapovjedništvo Sektora I u Bilaj. Tamo je bio Brajković, Norca nije bilo, misli da je Norac vršio obuku. Brajković je vršio prijavak Domazetu i upoznao ga sa stanjem koje je bilo. Nakon toga su se vratili u zapovjedništvo ZP Gospić. Otišao je u svoj ured, a Domazet je bio u Češnjajevom uredu i zna da je imao izravnu vezu s Bobetkom, a imao je i tzv. „specijal“, zvali su ga „crni telefon“.

U odnosu na dokument o uporabi pričuve (DC-38), I optuženi Rahim Ademi naveo je da je iz tog dokumenta vidljivo da je Bobetko htio da on bude glavni onaj koji će odlučivati o vremenu i mjestu vezano za uporabu pričuve. To se vidi iz zadnje rečenice u toj zapovijedi u kojoj stoji da se mora osigurati stalna i sigurna veza sa GSHV-a, tj. sa Bobetkom.

Za uporabu Vojne policije I optuženik je naveo, da nakon što je Bobetko rekao da će akcija biti manja, da je u tom području bila slobodna jedna desetina Vojne policije. Smatrao je da tu desetinu treba iskoristiti da se nađe Norcu i zato je zapovjedio zapovjedniku satnije da se jedna desetina Vojne policije javi kod Norca i ta zapovijed je poštivana. Kada je 10.09.1993. išao u obilazak crte bojišnice po zapovjedi Domazeta, a prema Krivoj Lici, onda je vidio da jedan punkt kod Bilaja drži Vojna policija. Smatrao je da taj punkt mogu držati i obični vojnici pa je napisao zapovijed pod oznakom DC-41 zapovjedniku 71. bojne Vojne policije da on odobri i da dade 20 vojnika da dođu u Gospić, a da će oni zadaću dobiti kad tamo dođu. Poslije ga je nazvao zapovjednik 71. bojne

Vojne policije, bojnič Vrban te mu je rekao da on neće „ispoštovati“ tu zapovijed jer je vojna policija izravno podređena načelniku uprave Vojne policije pri MORH-u, gospodinu Laušiću. I optuženik navodi da je to znao, ali je htio malo skratiti vrijeme. Napisao je jedan dopis i obratio se Laušiću dana 11.09.1993. pod oznakom DC-43 te je tražio Laušićevo odobrenje da se odobri antiteroristički vod kao pričuva Vojnoj policiji i da budu pridodani Sektoru I. Međutim, ne zna što je s tim bilo, nije dobio obavijest niti ga je itko obavijestio dolaze li ti vojni policajci ili ne.

Ukazao je na još jedan dokument (DC-32) za koji tvrdi da ga je Bobetko isključio iz Sektora I i zapovijedanja akcijom jer se u toj zapovijedi u prvoj rečenici kaže da se formiraju skupine „u cilju praćenja aktivnosti“, a ne vođenja ili zapovijedanja operacijom.

Napad je dana 09.09.1993. trebao početi u šest sati ujutro, ali bilo je 10-15 minuta zakašnjenja zbog magle. Skupina za praćenje je bila u OC u pet sati ujutro i tamo je bila priprema za praćenje operacijom za što je on bio zadužen. U 5,30 sati u OC je došao Domazet i sjeo u centralni dio sale gdje je obično sjedio Češnjaj i odmah je preuzeo vođenje OC. Domazet je zapovijedao sa svima, uključujući i I optuženika. Operacija je tekla po planu. Sjeća se da je u jednom trenutku zvonio telefon i da se javio IZM Zadar, a to je bilo IZM ZP Split te su oni izvijestili da su ispalili 10 projektila po Gračacu. I optuženik navodi da je pitao kako su oni ispalili kad im nitko nije zapovjedio, a Domazet je odgovorio da je on sa ZP Split to dogovorio jučer i još je zapovjedio da nakon 20 minuta se ispalji još 10 po Gračacu. Nakon 20 minuta I optuženik je zvao IZM Zadar i to im zapovjedio po onome što mu je rekao Domazet (još 10 po Gračacu). Domazet je izdavao zapovjedi vezano uz Sektor I, a I optuženik je pratio aktivnosti za koje ga je zadužio Bobetko. Za vrijeme operacije bili su i problemi vezano uz Domobrane. Sjeća se da je Domazet rekao da Prpić tamo ide izviditi o čemu se radi i Prpić je tamo otišao, ali ne kako je on rekao s Nenadićem, jer je Nenadića Domazet već ranije poslao da ide razminiravati pravac kojim je išla SP.

Domazet je izravno zapovjedio sa svim događajima u Sektoru I, imao je izravnu vezu s Bobetkom i izvješćivao ga o svakoj fazi. Markač je u susjednoj prostoriji imao svoju radnu skupinu i imao je izravnu vezu sa SP i izravno je zapovijedao Sačiću. OC, operativna središnjica nije imala vezu sa SP.

Kako je operacija odmicala Domazet je imao sve aktivniju ulogu. Imao je ovlasti za cjelokupno Zborno područje i to su proširene ovlasti jer je zapovijedao uporabu artiljerije po Udbini i Korenici, a zapovjedio je i vezano uz paljbene položaje vezano uz Sektor I, sjeća se da je konkretno zapovjedio uporabu protuoklopnih sredstava na jednom paljbenom položaju. Normalno bi bilo da referiranje Bobetku radi zapovjednik, ali to je radio Domazet koji je sve, čak i izvješćivanje, prenio na sebe.

I optuženik je naveo da je imao vezu sa Lelasom i išao je u svoj ured i preko Lelasa i Primorca pratio što se dešava na oba taktička operativna pravca za koje je bio zadužen. U početku akcije bilo je snažno granatiranje Gospića, Perušuća i Starog Ličnog Osika, tako da je neko vrijeme ostao bez veze sa Lelasom. Sjeća se da je u OC oko 12 sati došao Norac, bio je ljut, referirao je Domazetu, a čak je bio i vulgaran vezano uz Domobrane jer nisu obavili što su trebali. Sjeća se da je Domazet zapovjedio Norcu da se vrati i da djeluju prema Strunjićima sa minobacačima.

Domazet se sve češće uključivao u konkretno zapovijedanje, a onda je neke ovlasti prenio na načelnika topništva vezano uz topništvo Sektora I pa je i načelniku topništva izdavao zapovjedi, a to je bio pokojni bojnič Zrile. Kad je zadaća izvršena, istog dana, Domazet je ispred I optuženika nazvao NGSHV Bobetka i direktno ga referirao što je bilo.

I optuženiku je zapovjedio da na sastanak pozove Norca, Markača, Sačića i Tomljenovića jer da će on onda izdati zadatke i napraviti kratku raščlambu. Taj sastanak je bio u Češnjajevom uredu, svi su referirali svoj dio. I optuženik je referirao oba taktička pravca za koja je bio zadužen. Markač je referirao vezano uz SP, a Norac vezano uz Sektor I. Sjeća se da je Norac bio ljut na SP jer su previše kasnili, međutim, kasnije pred kraj sastanka se ta stvar smirila. Domazet je onda izdao zadatke Norcu, Sačiću i Markaču da se izvrše pripreme i sve spremi za moguć kontranapad.

I optuženik je ukazao na zapovijed pod oznakom DC-366 koju je izdao na temelju zapovijedi Domazeta, a odnosi se na zapovijed u cilju sprečavanja, odnosno osujećenja neprijateljskog protunapada. Dodao je da je tijekom 09.09.1993. Domazet bio vrlo aktivan u koordinaciji s Markačem.

Dana 10.09.1993. ujutro ga je pozvao Domazet na kavu rekao mu da mora obići prvu crtu jer on mora podnijeti izvješće Bobetku. Zbog toga je I optuženik malo promijenio njegov plan te je otišao na crtu Bilaj – Ribnik i u Krivoj lici je zatekao zapovjednika Sektora, Norca. Zajedno su obišli cjelokupnu crtu na tom području i utvrdili su da je sve provedeno i I optuženik je bio jako zadovoljan i misli da je to Norac dobro organizirao. Predložio mu je da odu u Drljiće pa je Norac rekao da je bio i I optuženik je otišao sam. Drljići su zaseok Počitelja i kad je tamo došao sve kuće su bile ispražnjene, čitave, vidio je tamo i jedan broj civila, mahom starijih ljudi. Sačić je čuo da je tamo došao i poručio mu da ga sačeka i onda kad je došao rekao mu je da će se on osobno pobrinuti za te civile. Njih dvojica su otišli do jednog uzvišenja iznad Drljića gdje je dobar pogled prema Počitelju i kad su se vratili neprijatelj je tukao po njima. Po povratku u OC obavijestio sje Domazeta i rekao mu da je crta sigurna za odbijanje. Ostao je u OC i pratio zbivanja na oba pravca za koja je bio zadužen i taj dan nije bilo većih borbenih djelovanja. Od tog dana je i zapovijed pod oznakom DC-42 koju je ja napisao po zapovijedi Domazeta da se treba osigurati spremnost na dostignutoj crti radi sprečavanja protunapada, a koju je potpisao Šerić. Također je bio upoznat da asanacija baš nije tekla u redu. Sjeća se da ga je nazvao general Bobetko te je dao jednu kritiku vezano uz utrošak streljiva. No, prije toga rekao je da šalje Brkića za asanaciju i da neka uključi i 111. brigadu u asanaciju. Vezano uz ovu kritiku, Bobetko je rekao da on ima izvješća o utrošku streljiva i da ako se tako nastavi da će ostati bez streljiva. Zbog toga je I optuženik izdao upozorbu da se treba štedjeti municija i da se mogu gađati samo vojno-rentabilni ciljevi, a da je zabranjena nasumična paljba. Bile su neke nejasnoće oko toga pa je idući dan 11.09.1993. morao napisati pojašnjenje te naredbe (DC-136) gdje je rekao koji su to rentabilni vojni ciljevi i uputio je to svim postrojbama.

Dana 11.09.1993. bio je najteži dan na crti bojišnice, posebice na oba taktička pravca za koja je bio zadužen. Neprijatelj je grupirao svoje snage i krenuo u kontranapad, ali ne u Medačkom džepu jer je tamo bio razbijen već na pravcu Lički Osik – Bunići i to kombiniranim tenkovsko pješačkim napadom. Zbog toga je I optuženik čitav dan bio u vezi s Lelasom. Napad je uspješno odbijen, neprijatelj je imao gubitke, između ostalog i jedan tenk. U tom napadu neprijatelj je koristio višecjevni bacač raketa „Orkan“, čija je uporaba zabranjena jer je on namijenjen isključivo za uništenje žive sile van zaklona. Naime, taj projektil eksplodira 500 metara iznad zemlje i onda iz njega izlaze tzv. zvončići. Neeksplozirani zvončići predstavljaju stalnu opasnost. Taj Orkan je inače bivša JNA radila za Irak, ali kasnije je korišten i protiv HV-a. Tog dana je dobio i jednu operativnu zapovijed od generala Bobetka da se jedna brigada, i to 138. delnička, pridoda operativnoj grupi Ogulin.

Za provedbu je zadužio I optuženika i zapovjednika operativne grupe Ogulin. Iz te operativne zapovijedi se zapravo vidi da Bobetko I optuženika usmjerava na drugi dio ratišta i to na pravac Brinje – Kapela.

Dana 12.09.1993. otišao je u obilazak ratišta na području Lelasove odgovornosti. Njih dvojica su obišli crtu, uočili su neke propuste, izdali upute da se ti propusti poprave, sve radi odbijanja protunapada. Dok je tog dana bio u Pocrnićima dobio je poziv da se mora vratiti u zapovjedništvo ZP jer ga tražio Bobetko. Kad se nazvao je Bobetka koji mu izdao dvije zapovijedi. Prvo, da u slijedećih 48 sati se ne smije otvarati paljba, osim ako je izvršen napad na položaje i tu zapovijed je odmah napisao i dostavio svim postrojbama. Drugo, da se moraju točno odrediti zone odgovornosti između SP i 9. gmtbr., što zapravo znači da Sektor I prestaje s radom. Međutim, ta zapovijed nije zaživjela iako ju je pripremao, zbog kasnije zapovijedi o povlačenju.

Istog dana navečer je došao brigadir Krpina te dr. Jagetić i dr. Brkić. Krpina mu je rekao da dade ročne vojnike da pomognu asanaciju. To mu je bilo teško odrediti jer se u asanaciji susreće s leševima koji su stari nekoliko dana, a ročnim vojnicima je to trauma više nego profesionalnim vojnicima. Zvao je Šerića da dade ročne vojnike za to pri čemu ga je upozorio da ne idu na područja gdje postoji opasnost od minskih polja. Misli da su oni korektno odradili posao, a Brkić je preuzeo cjelokupnu asanaciju na sebe.

Tog dana, 12.09.1993., je na temelju zahtjeva SP, a radi zaprečavanja i utvrđivanja njihovih položaja, napisao zapovijed da im se dodjeljuje skupina inženjeraca. Kasnije se iz dokumenta kojeg je potpisao Celinić, pod oznakom 01175086 od 29.09.1993., vidi da je taj zamolbi bilo udovoljeno. Dana 12.09.1993. (DC-140) je na temelju zapovijedi Bobetka napisao zapovijed o nenapadanju u velikim gradovima.

Dana 13.09.1993., a nakon izvršenog obilaska terena s Jagatićem i činjenice da asanacija nije izvršena, tražio je pisanim putem izravno od Bobetka upute o postupanju s poginulim neprijateljima jer bi ta okolnost mogla izazvati vojno-političke posljedice, ako asanacija ne bi bila provedena prema pravilima. Tog dana također je napisao dnevno izvješće u kojem je obavijestio NGSHV da dr. Brkić vrši asanaciju bojišnice kojom je on i osobno rukovodio.

Dana 14.09.1993. je po zadatku koji mu je dao Bobetko bio gotovo čitav dan zaposlen na pretpočinjavanju 138. brigade u Ogulinu. Ujutro je napravio redovne dužnosti i zapovijedi i negdje iza podneva je krenuo u Ogulin gdje je sa zapovjednikom brigade Miličevićem dogovarao i utvrđivao izvršenja zadaće. Obišao je postrojbe u Brinju i vratio se navečer te je napisao zapovijed o razgraničenju crte (DC-369), koja nije izvršena zbog zapovijedi o povlačenju.

Dana 15.09.1993. od jutra su imali velikih problema s UNPROFOR-om. U zapovjedništvu ih nitko nije obavijestio da se vode ikakvi razgovori između HV-a i UNPROFOR-a oko povlačenja. Međutim, vojnici s prve linije su javili da se Kanadski bataljun kreće prema njima, tražili su upute. Nekoliko puta je intervenirao u Sektor I da se ne otvara vatra na UNPROFOR, a izvješća su bila da iza UNPROFOR-a idu neprijateljski vojnici. Istog dana dobio je pismo od brigadira Pelnasa koje je on pisao prethodni dan, iz kojeg je shvatio da mu daje zapovijed da mora prihvatiti UNPROFOR. To nije mogao jer nije imao ovlasti i taj dopis je faksirao NGSHV, Bobetku. U ratnom dnevniku se vidi da je to učinio oko 11 sati. Čitav dan je bilo kritično, a osobito oko 16 sati te je osobno nazvao Bobetka i zamolio da snagom svog autoriteta intervenira da Kanadski bataljun stane. Tada mu je Bobetko rekao da je potpisan Sporazum o povlačenju i to je bilo prvi puta da je čuo da je potpisan taj Sporazum. Bobetko mu je rekao da će u Gospić doći ekipa u sastavu

Stipetić, Domazet, Krpina i Tolj, koji će nadzirati povlačenje i oni su doista iza 17 sati stigli. Stipetić ga je obavijestio da je potpisan Sporazum i rekao mu da u OC pozove Norca. Kad je Norac došao, Stipetić ga je upoznao sa zapovijedi o povlačenju i Norac je to emotivno prihvatio, činilo mu se kao da je na rubu suza. Zapovijed je prihvatio za provođenje te se vratio u postrojbu. Stipetić ga je (I optuženika) zadužio da obavijesti časnike da će biti jedan sastanak sa UNPROFOR-om.

U 20 sati u zapovjedništvu ZP je bio sastanak gdje su sa hrvatske strane bili: Domazet, Stipetić, Krpina, Tolj, Prpić, Šerić, Rogulj, Markač, Norac, Čanić i I optuženik. Sa strane UNPROFOR-a bili su: Maisonneuvea, Nielsen, Calvin i jedan zapovjednik satnije kanadskog bataljuna. Sastanak je bio u prijateljskom tonu, bez incidenata i ono što su neki svjedoci govorili da je bilo incidenata, nije točno, a da nije bilo incidenata govori i dokument Maisonneuvea o tom sastanku pod oznakom 03011238, koji izvješćuje o prijateljskom sastanku, a ne kao što je to opisivao Calvin. S hrvatske strane glavnu riječ na sastanku vodili su Stipetić i Domazet. Calvin je na tom sastanku predložio jednu metodu ulaska Kanadskog bataljuna koja nije bila prihvatljiva. Naime, on je predložio da Kanadski bataljun ulazi iza leđa HV-a i onda bi u povlačenju HV-a došlo do sudara dviju vojski što im je bilo neprihvatljivo. Sastanak je bio završen s dogovorom da se sutra u jutro nastavi, a da će u 12 sati UNPROFOR biti pušten preko punkta u Beglovu. Nakon sastanka Stipetić je još jednom Norcu ponovio zapovijed za povlačenje.

I optuženi Rahim Ademi dodao je da je od 10. do 15.09.1993. po zapovijedi generala Bobetka i Domazeta izdao više zapovijedi koje nisu imale karakter operativnih zapovijedi već su se odnosile na logistiku, osim zapovijedi o uporabi 138. brigade koja ima karakter operativne zapovijedi. Od 09. do 15.09.1993. nije imao nikakvih saznanja o bilo kakvim nezakonitostima. Nakon večernjeg sastanka 15.09.1993. predložio je Stipetiću da idući dan, tj. 16.09.1993., otiđu u obilazak postrojbi da ih upoznamo o zapovijedi o povlačenju, kako ona mora biti izvedena i da im ukažu na potrebu provođenja iste. Dana 16.09.1993. ujutro, Stipetić je došao te mu rekao da ga je Markač obavijestio da postoje ozbiljne prijetnje da će ih likvidirati ako idu u obilazak. Zato nisu išli u obilazak.

Ujutro 16.09.1993. je nastavljen sastanak s UNPROFOR-om gdje su bili Stipetić, Domazet, Mezić, Krpina i I optuženik, a sa strane UNPROFOR-a; Maisonneuvea, Nielsen i Calvin. Tada je dogovoreno da će povlačenje ići u dvije faze. Toga dana 16.09.1993. od Bilaja i Čitluka, a idućeg dana u idućoj fazi 17.09.1993. od Čitluka prema početnim položajima prije 09.09.1993. Na tom sastanku Maisonneuvea je u ime UNPROFOR-a iznio primjedbe Stipetiću da se na području Medačkog džepa vidi dim i čuju eksplozije. Stipetić nije tada napravio nikakvu predstavu oko izdavanja naredbi kao što se to tvrdi, već je rekao (I optuženiku) da nazove pukovnika Norca, da ga pita što se dešava i da mu prenese da poduzme sve da se prekine sa bilo kakvim negativnostima. Nazvao je pukovnika Norca i rekao mu je što je rekao Stipetić, a Norac je odgovorio da ima sve pod kontrolom i da nema saznanja o bilo kakvim negativnostima. I optuženik je naveo da mu je prenio Stipetićeve zapovijedi da se prekine s bilo kakvim negativnostima, a Norac je ponovio što je rekao i rekao je da će poslati ljude, ali da ima potpunu kontrolu.

Nakon toga I optuženik navodi da je nazvao dežurnog u OC neka prenese načelniku policijske uprave u Gospiću da u oslobođeno područje pošalje temeljnu policiju da regulira red i da spriječi bilo kakve negativnosti ako postoje. Zvao je u 10 sati i o tome postoji podatak u ratnom dnevniku da je načelnik policijske uprave o tome obaviješten. Bio je prisutan kad je Domazet objašnjavao Maisonneuveu da eksplozije i dim potiču od toga što Hrvatska vojska ruši zaklone i otporne točke koje je postavila kad je dosegla crtu.

Tog istog dana I optuženik nije niti izlazio iz zapovjedništva jer je, kako navodi, morao pisati više zapovijedi. Napisao je zapovijed pod oznakom DC-370 - zapovijed o povlačenju od 16.09.1993. Opisao je u njoj i dinamiku te da povlačenje počinje u 13 sat, a odnosila se na Sektor I. Detaljnu zapovijed o provođenju te zapovijedi je trebao napisati zapovjednik i zapovjedništvo Sektora I. U točki 3. te zapovijedi je posebna upozorba na profesionalnost u postupanju kada se dođe u kontakt s UNPROFOR-om te da se ne upušta u nikakve incidente. Ta zapovijed u Sektor I je poslana teklićem. Napisao je i zapovijed DC-371 po nalogu Stipetića samo u odnosu na SP, a toj zapovijedi je dodan i zemljovid kojim pravcima se SP treba povlačiti. Posebna zapovijed za SP je išla zbog kratkoće vremena. Poslije je bilo više zapovijedi za svaku fazu povlačenja. U zapovijedi DC-372 stoji posebno upozorenje da se treba postupati sukladno ranijoj zapovijedi, a napisano je da povlačenje snaga HV nadgleda Sektor I i SP. Također mu je poznato da je Stipetić zvao Bobetka, upozorio ga o dvije faze i onda je Bobetko zapovjedio Stipetiću da rasformira Sektor I. U Zapovijedi DC-55 od 16.09.1993. navedena je dinamika povlačenja za 9. gmtbr. i za SP za 17.09.1993. Svaku zapovijed koju su pisali Šerić i on, pregledao je Domazet, a na jednoj na kojoj je pisalo 10 sati, on je prekrižio i napisao 15 sati, ali ipak nije postupljeno po tih 15 sati već onako kako je napisano ranije. Napravio je zapovijed da se rasformira Sektor I, a tako je zapovjedio Bobetko, a koja zapovijed je bila od 16.09.1993. pod oznakom 1043-01-01/93-04. Ova zapovijed u Sektor dostavljena je teklićem.

Dana 16.09.1993., negdje između 15 i 16 sati, djelatnici HV-a koji su uvodili UNPROFOR, po zapovijedi o povlačenju, došli su u ZP i informirali su Stipetića o paljenju kuća, posebno u području Drljići i Bobići, tamo je bio prisutan i čuo je to. Tog dana navečer napisao je dnevno izvješće načelniku Glavnog stožera i napisao je da je bilo slučajeva negativnog i nedozvoljenog reagiranja HV-a. Pri tom je mislio na paljenje i rušenje kuća, a taj dokument ima ur. br. 1043-27-93-537. Taj dokument je napisao zato i da se kod usmenog prijavnika može pozvati na njega. Istog dana je Maisonneuvea napisao jedan dokument gdje govori da ima problema, ali navodi da mu se čini da je stav HV-a iskren i konstruktivan.

Dana 17.09.1993. došle su informacije da je neprijatelj vršio grupiranje na području Bunića i Ličkog Osika, tako da je onda bio u kontaktima s Lelasom. Oko 10 sati u zapovjedništvu ZP održan je sastanak između Maisonneuvea i Nielsena s jedne strane i Stipetića i Domazeta s druge strane. Stipetić i Domazet su prenijeli kritiku Maisonneuvea zbog istupa Calvina u medijima gdje je vrijeđao hrvatsku vojsku, a Maisonneuvea je rekao da će tražiti ispriku od Calvina. I optuženik je bio prisutan tom sastanku. Oko podneva došlo je izvješće da je moguć incident između Kanadskog bataljuna i UNPROFOR-a prema Podklisu. Domazet mu je zapovjedio da ode tamo to spriječiti, a kad je došao tamo vidio je da su zapovjednici to riješili na lokalnoj razini. Tad je tamo naišao i Calvin. Pozdravio ga je koliko je mogao jer mu znanje engleskog jezika nije veliko. Nije točno ono što je Calvin rekao da je bio nepristojan jer bi ispalo da je pričao na engleskom, a što nije jer takvog znanja engleskog nema.

Poslije je došlo izvješće da je moguć sukob kod Ornica. Stipetić je rekao Šeriću da ode vidjeti što je, a I optuženik mu je rekao da ponese motorolu. Šerić je usput svratio kod Norča u Bilaj i od tamo je krenuo, a iza njega su išla još dva tenka i transporter HV-a. Kad je Šerić došao, obavijestio je da prijeti sukob, obavijestio je Stipetića, a onda je Stipetić I optuženiku dao kartu i rekao mu da ode tamo i vidim o čemu se radi. Kad je došao kod Ornica, a to je blizu Bilaja, bilo je dosta napeto, tamo su bili Maisonneuvea i Nielsen i oni su mu pokazivali kartu koju su oni imali. Kada je pogledao kartu koju su mu

dali Stipetić i Domazet, onda je vidio da je razlika u ucrtanim položajima 200 ili 300 metara. Po njegovom zemljovidu Nielsen nije bio u pravu, a onda je vidio da na karti koju su mu dali Stipetić i Domazet su popravljene linije, mijenjane su. Ispričao se Nielsen zbog toga i zapovjedio je da se HV vrati 200-300 metara unazad. U zapovjedništvu ZP vratio se ljut. Tamo su bili Stipetić, Domazet i Markač. Bacio je zemljovid pred njih i rekao da više neće dopustiti da bude u ponižavajućem položaju ispred UNPROFOR-a jer su oni promijenili kartu. Rekao im je da su mu trebali reći ako su mijenjali linije, oni su rekli nešto u smislu da je sve u redu i da se ne ljuti.

Istog dana poslije podne, 17.09.1993., došao je u zapovjedništvo ZP, Nenadić jer je on i član tog zapovjedništva te je rekao da je osobno vidio da hrvatski vojnici pale kuće i da je čuo miniranje. On je inženjerac i rekao je da zna zvuk miniranja. Spomenuo je vojnike, a tamo nije bilo drugih vojnika osim 9. gmtbr. Kad je to spominjao, on je govorio o rajonu Čitluk. Stipetić, Domazet i Krpina su otišli 17.09.1993., a prethodno je Stipetić izvijestio Bobetka o učinjenom i da je povlačenje gotovo.

Dana 18.09.1993. I optuženik je zvao izravno NGSHV Bobetka. Dobio je njegov ured i rečeno mu je da je na sastanku u ratnoj sali, a to je značilo da ga se ne smije smetati. Tražio je da ga se spoji s pravnikom Vladanovićem kojeg zna od južnog ratišta te mu je rekao da kaže Bobetku da želi osobno doći na prijavak jer su vojnici prilikom povlačenja palili kuće i da ima indicija da se radi o krivičnim djelima i da to želi prenijeti Bobetku. Zbog tog razgovora je zakasnio na sastanak s Nielsenom, a sa tog sastanka s Nielsenom postoji izvješće da je operacija HV-a protekla u redu, da su bili pojedini incidenti koje treba riješiti, a drugih primjedbi nije bilo, a to izvješće je od 18.09.1993. Istog dana nazvao ga je Bobetko te mu je rekao da ga je Vladanović upoznao s onim što je rekao Vladanoviću i da ne treba zbog toga doći u Zagreb već da će on (Bobetko) doći u Gospić.

Dana 19.09.1993. je bio jedan sastanak UNPROFOR-a na kojem je bio i Novikov, koji je o tom sastavio izvješće. U izvješću stoji da I optuženik nije sjedio na kraju stola i još se traži u tom izvješću da se brišu prijetnje pucanja. Vezano uz iskaz svjedoka Hynesa, koji je rekao da je I optuženik prijetio i da je napustio sastanak I optuženik je ukazao na izvješće po kojem je stvarnost bila drugačija. U tom izvješću stoji da su sastanku bili prisutni Ademi, Markač i još jedan mladi časnik HV-a, koji je napustio sastanak kada je upozoren da prestane prijetiti. Taj mlađi časnik na tom sastanku je bio Norac.

Dana 20.09.1993. Bobetko je došao u 09 sati ujutro nenajavljen. I optuženik mu je predao prijavak i rekao mu da bi mu u svezi dopisa i onog što je rekao Vladanoviću, htio reći da je prilikom povlačenja bilo paljenja i rušenja kuća od strane vojnika i SP. Također mu je rekao da su bili prosvjedi UNPROFOR-a i tražio je od njega da se pokrene istraga radi utvrđivanja istine od strane HV-a i SP. Bobetko mu je oštro odgovorio da on (I optuženik) nema ništa s tim i da će on (Bobetko) to riješiti. Tada je rekao nešto što neće nikada zaboraviti i pitao ga je: „Brigadire, koja vojska prilikom povlačenja sadi cvijeće“. Tim pitanjem je bio zatečen, a znajući Bobetka od ranije, nije ništa odgovorio.

Tom prilikom Bobetko mu je zapovjedio da obavijesti sve zapovjednike vodova pa na gore 9. gmtbr. i onih koji su 9. gmtbr. bili pridodani te časnike SP da u 19 sati budu u hotelu „Velebno“. Izdao mu je i upozorbu da pazi na moguće ubacivanje diverzantsko-izviđačke neprijateljske skupine. Bobetkov boravak u zapovjedništvu ZP bio je kratak. Otišao je, koliko zna, kod župana. Sve je obavijestio o sastanku u hotelu Velebno. Zadužio je jednog časnika da ode pripremiti salu i otišao je pola sata prije 19 sati da provjeri je li

sve u redu. Na svoju ruku pozvao je i neke časnike ZP jer su i oni uložili trud. Svi oni bili su u sali prije 19 sati, uključujući Markača i Norca. Na glavnom stolu računao je da će sjediti Bobetko, Markač, on i Norac. Bobetko je došao u salu u 19 sati, vojska je ustala, pozdravila generala i kad su došli do glavnog stola, Bobetko je osobno odredio tko će gdje sjediti. Bobetko je sjeo na čelo, njemu s desne strane bio je Norac, s lijeve strane Markač, a on (I optuženik) je bio na kraju glavnog stola pored Markača. Tada je u salu ušao Luka Bebić, Bobetko je zapovjedio I optuženiku da napusti svoje mjesto i na to mjesto je sjeo Bebić, a I optuženik je sjeo s časnicima i dočasnicima. Bobetko je onda održao jedan govor koji je zapravo bio kratka raščlamba operacije Džep 93. Rekao je da je to bila briljantna operacija i da se sada vidi da je HV kadra poraziti neprijatelja, osloboditi okupirana područja. Posebno je pohvalio Norca i rekao da on ima velike zasluge isto kao što je imao i za Maslenicu, da je Norac kvalitetno završio zadaću. Markaču se obratio i rekao mu da je on zaslužan što smo mi danas na Velebitu i da je SP dala velik doprinos. Spomenuo je da je bilo i nelegalnih radnji, paljenja i rušenja kuća. To je samo spomenuo, nije više o tome govorio. Zatim se ustao Norac te je zahvalio Bobetku i rekao je da ima kritika na postupanje pojedinih vojnika i da su postojale neke nevojničke radnje. Norac je rekao da su to napravili njegovi vojnici revoltirani zbog povlačenja. Poslije Norca govorio je i Markač koji se zahvalio na pohvalama. I optuženik je naveo da je tada osjetio obvezu i dužnost prema časnicima ZP koji su uložili trud da i njih pohvali. Tražio je riječ od Bobetka, a onda je Bobetko pred svim ljudima, njih 100-tinjak, I optuženiku rekao: „Ti sjedni, ti nemaš ništa s ovim i ne govoriš dobro hrvatski“. I optuženik je naveo da mu je to bila najteža uvreda, mislio je čak i otići, ali ga je Mezić nekako smirio. Zna da je poslije govorio i Bebić, ali nije slušao jer ono što je rekao Bobetko ga je šokiralo i ponizilo i jedva je čekao da se taj sastanak završi.

Par dana nakon sastanka u hotelu „Velebno“ zvao je Šušak i kad mu je I optuženik vratio poziv, Šušak ga je pitao što se dešava. Rekao je da ima prigovora UNPROFOR-a, a I optuženik mu je rekao da je bilo paljenja i rušenja kuća, da je o tome obavijestio Bobetka i da ne bi bilo loše da se to istraži. Šušak je rekao da će istražiti i poslati komisiju. Doista, 28.09.1993. je u ZP Gospić došao Gugić s ekipom za istraživanje. Došli su do I optuženika, zadržali se kratko, popili su kavu te su onda rekli da idu raditi i da će se vratiti. Međutim, više ih nikada nije vidio. Neko vrijeme je mislio da rade na terenu, ali nikakvo izvješće od njih nije dobio.

U daljnjem tijeku svog iskaza I optuženi Rahim Ademi osvrnuo se na dokument od 19.09.1993. pod oznakom 1043-20-93-1, a to je izvješće o radu sanitetske službe koju je potpisao Jagetić, koji je bio za logistiku i uputio ga je teklićem u MORH. I optuženik smatra da je s tim narušen sustav izvješćivanja jer je Jagetić izvješća trebao slati prvo njemu, a on to izvješće nije dobio već ga je poslao MORH-u. Posebno je ukazao na elaborat „Džep 93“ gdje postoji popis svih dokumenata koje su evidentirani i elaborirani u djelovodniku. Sve su to izvornici jer imaju urudžbeni broj, stranicu i prilog. Pod rednim brojem 10 se vidi da je u ZP poslana i stigla zapovijed 9. gmtbr. o napadu, a to što je poslana u ZP je zapravo omogućilo da je se i danas može vidjeti. Vidi se da je uz zapovijed došao i zemljovid, plan veze, pregled tajnih naziva. Naglasio je da su svi bili dužni voditi ovakvu evidenciju dokumentacije. Ukazao je i na Odluku Predsjednika Republike Hrvatske o pohvaljivanju koja je donesena na prijedlog ministra obrane i NGSHV i kojom se pohvaljuje 9. gmtbr. na čelu s Norcem i skupne snage MUP-a za izvedbu operacije „Džep 93“. I optuženik nije pohvaljen, a smatra da bi bio pohvaljen da je zapovijedao tom operacijom. Istakao je da nije bilo nikakvih stegovnih postupaka protiv njega, a operacija je ocijenjena uspješno.

Pred kraj rujna 1993. bila je proslava osnutka ZP Gospić. Bio je pozvan Bobetko, ali je on poslao pomoćnika za domobranstvo, generala Červenka. Poslije proslave bio je na ručku s Červenkom, a on ga je pitao hoće li doći na raščlambu operacije „Džep 93“, koja će biti 01.10.1993. u MORH-u. I optuženik je naveo da nije imao pojma da će ta raščlamba biti. Poznato mu je da su na toj raščlambi bili časnici iz Glavnog stožera HV-a, ministar obrane i NGSHV. Raščlambu je izveo Domazet, a on je u iskazu rekao da je to bilo na doktrinarnom nivou. Međutim, taktička operacija suženog opsega kao „Džep 93“ ne traži nikakav doktrinarni pristup. Da je riječ o operaciji „Oluja“, onda doktrinarni pristup je normalan, ali za operaciju „Džep 93“ nikakav doktrinarni pristup nije potreban. Domazet je tu raščlambu izveo kao zapovjednik akcije, kao što je i običaj da zapovjednik akcije izvodi raščlambu, a na kraju je svoje mišljenje o tome dao i Bobetko. Prema tome, raščlambu je izveo onaj tko je zapovijedao akcijom na terenu, a on je i upućen od strane Bobetka.

Poslije održane raščlambe operacije „Džep 93“, Bobetko s I optuženikom skoro nije niti komunicirao. Već je rekao da je on znao zvati ujutro, ali nije zvao sve do 08.10.1993., kad je zapovjedio da on i Kosović dođu sutra u 10 sati kod njega. I optuženik je naveo da nije znao zašto. Dana 09.10.1993. došli su u GSHV u 9,30 sati i točno u 10 sati njega je pozvao Bobetko da uđe. Tamo su već bili Markač, Sačić i pomoćnik ministra unutarnjih poslova Tomljenović. Bobetko je rekao da je pritisak međunarodne zajednice velik, a također i UNPROFOR-a te da su oni odlučili da će smijeniti njega i Kosovića. Pitao je zašto? Bobetko je odgovorio da je pritisak i da to mora napraviti i da nekog mora smijeniti. Ta drama je trajala dosta vremena. I optuženik nije htio prihvatiti takvu smjenu, tražio je razlog. Bobetko je govorio da on nema primjedbi na njega, ali da nekog mora smijeniti. Pozvali su unutra i Kosovića i bio je otprilike isti razgovor s tim što Kosović isprva nije shvatio o čemu se radi. Rekao je Kosoviću da ih smjenjuju, a on je pitao zašto oni? I optuženik je naglasio da kad su se dijelile pohvale i nagrade, njih nije bilo nigdje, a kad je nekog trebalo smijeniti – evo ih. U jednom času je u sobu ušao i Šušak i vidio u kakvom se stanju nalazio. Rekao je da predsjednik zna situaciju, ali da netko treba biti sankcioniran. Rekao je da će ga povući u Zagreb, da će dobiti postavljenje u Vojnom učilištu i stan. I optuženik je naveo da to nije prihvaćao, tražio je razlog smjene osobito jer nije bilo stegovnog postupka niti saslušanja. Šušak je rekao da on nema nikakvih primjedbi na njega, ali da je donesena politička odluka i da će dobiti posao i stan. I optuženik je rekao da mu to ne odgovara, a Šušak je rekao da će 3-4 mjeseca biti u Zagrebu, a poslije da će biti zamjenik zapovjednika ZP Split. Potom se Šušak obratio Kosoviću i pitao ga što je po zanimanju. Kad je Kosović odgovorio da je radio u šumarstvu, Šušak mu je ponudio posao u Ministarstvu šumarstva, a Kosović je rekao da ne želi ići iz vojske. Šušak mu je nudio i postavljenje u Istri, ali je Kosović rekao da mu niti to ne odgovara i onda su govorili nešto o kompromisu vezano uz domobranstvo. Sjeća se da je Kosović pitao znači li to da on nikada neće biti vojnik, a Šušak mu je odgovorio da mu taj čin on daje odmah. To je trajalo negdje do 12 – 12,30 sati i Šušak je rekao da mora ići dočekati Predsjednika. Prišao je I optuženiku i rekao da dok je on živ da garantira da neće biti nikakav postupak protiv njega.

Nakon tog sastanka Markač ih je pozvao na ručak i tu je rekao da nije korektno da su oni „žrtveni janjci“. I optuženik je naglasio da je smijenjen bez odluke, nije dobio nikakvu zapovijed i odluka mu nikada nije bila uručena. U spisu postoji prijedlog za njegovo razrješenje, ali tek kad je ovaj postupak počeo, uspio je dobiti odluku o razrješenju od 08.10.1993. godine i koju je predao u spis. Dodao je da su se poslije te operacije dijeli i činovi. Norac je postao brigadir, Markač - general pukovnik, a Domazet – kontraadmiral.

U daljnjem tijeku iskaza I optuženi Rahim Ademi ukazao je na dokument izveden na glavnoj raspravi, a riječ je o zapisniku iz kojeg je vidljivo da su dokumenti vezani uz njegovu obranu haškim istražiteljima išli selektivno. Posebno je to vidljivo iz točke 6. gdje se kaže da se dokumenti za njega dostave haškim istražiteljima, a u točki 12. da se zapovijedi Gotovine i Norca ne dostavljaju. Postavio je i pitanje: zar on nije bio general kao i oni? Tada je načelnik Glavnog stožera bio Domazet i od tada je dokumentacija slana selektivno i svi oni dokumenti koji su išli njemu u prilog u Haag nisu slani. U spisu ima čitav niz dokumenata koji imaju oznaku koja izgleda kao zaokruženi minus. Primjerice zapovijed za napad 9. gmtbr. i zapovijed o formiranju Sektora I imaju tu oznaku, a ta oznaka znači da dokument ne smije biti dostavljen u Haag jer je išao njemu u prilog. Naveo je da mu nije jasno gdje je završio ratni dnevnik 9. gmtbr., 1., 2., i 3. bojne. Misli da je to najvredniji dokument po kojem se piše i povijest i uvjeren je da ga je netko negdje sklonio. Također je uvjeren da su u Haag išli svi dokumenti, da Haag njega nikada ne bi optužio za ovo što mu je sada stavljeno na teret. Naveo je obrana nije uspjela dobiti izvješća koja se tiču razdoblja od 9. do 12.09.1993., a koja su upućena iz 9. gmtbr. u Sektor I. Zahvalio je sudu zato što se uspjela dobiti dokumentacija od MUP-a, a koja Haagu nikada nije bila dostavljena, a nisu je uspjeli dobiti niti oni kad su ju tražili jer je bilo rečeno da je tu dokumentaciju odnio Markač. Iz te dokumentacije je vidljivo da dijelovi iskaza Markača nisu istiniti. Naime, Markač tvrdi da on za operaciju „Džep 93“ nije znao sve do dva dana prije same operacije i da nije bio na sastanku 03.09.1993. Iz dokumentacije MORH-a, koja je pročitana, jasno se vidi da je on za tu operaciju znao i ranije, ali ju je nazivao drugačije – „Poskok I“. Postoji jedna zapovijed od 26.08.1993. iz koje se vidi da se već radi na mobilizaciji snaga MUP-a za operaciju „Džep 93“, a što radi Markač. Na zapovijedi od 05.09.1993. se vidi da on mobilizira specijalne snage za operaciju „Džep 93“. Također, Markač tvrdi da SP nije imala svoju zapovijed za napad vezano uz operaciju „Džep 93“, ali postoji zapovijed koju je potpisao njegov pomoćnik 07.09.1993., a koja nosi naziv „Džep 93“.

U odnosu na topništvo, I optuženi Rahim Ademi naveo je da je cjelokupno topništvo vezano uz operaciju „Džep 93“ bilo pod zapovjedništvom Sektora I. Svi zahtjevi i odgovori vezani uz topništvo išli su prema zapovjedniku Sektora I, niti jedan zahtjev nije upućen njemu za topničku potporu vezano uz aktivnosti 9. gmtbr. Markač je imao svoje topništvo. Sumirajući, naveo je da on nije imao nikakve veze s topništvom, nije zapovijedao operacijom i bio je zadužen za dva taktička obrambena pravca prema Ličkom Osiku i Otočcu.

Dodao je da je dana 10.09.1993. SP zarobila sedam neprijateljskih vojnika i oni su predani Vojnoj policiji u Gospiću. Skočilić ga je obavijestio da je jedan od zarobljenika u lošem stanju, da nije pri svijesti i da je u životnoj opasnosti. Nije znao zašto, a zapovjedio je da se on hospitalizira i tu zapovijed je izvršio dr. Jagetić. Imali su prigovore zašto su tako napravili, međutim, odgovarao je da se svakome kome treba pa i neprijateljskom vojniku, pomoć mora pružiti. Ostali zarobljenici otpremljeni su isti dan u Otočac i bili su predani u 71. bojnu Vojne policije. Nikakve nadležnosti vezano uz ratne zarobljenike nije imao jer su oni bili u nadležnosti Vojne policije, a on za Vojnu policiju nije imao zapovjedne ovlasti.

Na kraju slobodnog kazivanja I optuženi Rahim Ademi dodao je da kad su Kosović i on bili u Glavnom stožeru i kad su smijenjeni, rečeno im je da ne istupaju u javnosti i da neće niti oni ništa objavljivati. Međutim, kad su se vraćali na radiju je bila udarna vijest da su smijenjeni i još je bilo riječi da je on smijenjen kao v.d. zapovjednik. Pitao je kakav v.d., kad je bio zamjenik koji ima manje ovlasti nego vršitelj dužnosti. Valjda je zato i

Markač kad je svjedočio rekao da je bio nagrađen. Naime, od tada se stalno spominje da ja on vršitelj dužnosti zapovjednika, a takvo postavljenje nije nikada dobio. Nakon toga je radio u topništvu u MORH-u, a ministar obrane je održao riječ te je nakon 3-4 mjeseca postavljen na mjesto zamjenika zapovjednika ZP Split gdje je zapovjednik bio Gotovina.

Na pitanja branitelja, odvjetnika Čede Prodanovića, I optuženi Rahim Ademi naveo je da s aspekta zapovijedanja, osnivanje Sektora I znači da zapovjednik tog sektora ima sve operativne ovlasti nad postrojbama kojima zapovijeda. Sektor je jedan prostor koji ima dužinu i širinu i zapovjednik na tom prostoru ima operativne ovlasti nad svim postrojbama. Formiranje tog sektora zapravo znači da se skрати linija zapovijedanja i time je zapovjedništvo ZP zapravo isključeno od zapovijedanja. Sve zapovijedi koje je izdao od 10. do 15.09.1993. kao zamjenik zapovjednika ZP su imale karakter logističke potpore, osim jedne koju je spomenuo, a to je bila za operativnu uporabu 138. brigade.

Dodjelu dodatnih snaga Vojne policije tražio je zato jer na terenu vidio da ona Vojna policija koja je postojala nije bila odgovarajuće uporabljena i htio je da se angažira Vojna policija radi patroliranja i uspostave reda u novooslobođenom području. Dana 03.09.1993. znao je da general Bobetko ide u zapovjedništvo 9. gmtbr. jer ga ja ispratio i vidio je da ide tamo, ali tada nije znao da je on održao sastanak sa časnicima. To je saznao tek 2002. godine, nakon što je podignuta optužnica, a saznao je od Marine Rukavine.

Niti na jednom pripremnom sastanku na kojem je sudjelovao vezano uz operaciju „Džep 93“. nikada nije bilo nikakvog govora da se tom akcijom želi iseliti srpsko stanovništvo iz tog područja. Isključivo je bilo govora da se želi prekinuti granatiranje Gospića i osigurati normalan život u Gospiću.

Na pitanja braniteljice, odvjetnice Jadranke Sloković, I optuženi Rahim Ademi iskazao je da je o znaku na dokumentima koji je opisao kao zaokruženi minus čuo od jednog djelatnika MORH-a. On ga je upozorio da svi dokumenti koji imaju takvu oznaku nisu poslani u Haag.

Od 09. do 16.09.1993. je na području Medačkog džepa bio dva puta. Dana 10.09.1993. bio je na području Krive Like i Drljića, a dana 13.09.1993. je bio u pratnji ministra MUP-a gospodina Jarnjaka. Dana 16.09.1993. čitav dan nije izlazio iz zapovjedništva, a dana 17.09.1993. je dva puta bio vani i to jednom u Podklisi, a drugi puta u Ornicama, a to su bile pozicije HV-a prije operacije 09.09.1993. Dakle, zemljopisno gledano, to nije bilo u Medačkom džepu.

Osobu pod imenom Krešimir Tomljenović nije upoznao, ne zna tko je on. Nikada nije bio u zapovjedništvu ZP, niti je bio pripadnik bilo koje postrojbe ZP Gospić. Naknadno je saznao da je on bio djelatnik obavještajne uprave sa sjedištem u Rijeci. Dodao je da ga ne poznaje niti danas.

Zapovijed o prepočinjavanju SP Glavnom stožeru HV-a nije nikada vidio. Ta zapovijed nije bila spominjana niti za vrijeme priprema operacije „Džep 93“. Za nju je čuo kad ju je spomenuo svjedok Jarnjak u svom iskazu, koji je rekao da ju je vidio.

Norca je upoznao u Gospiću. Nisu imali kontakata dok je bio zamjenik zapovjednika ZP. Zna da je Norac bio u zapovjednoj školi, a kad se vratio imali su korektan i profesionalan odnos.

Na pitanja branitelja II optuženika, odvjetnika Vlatka Nuića, I optuženi Rahim Ademi naveo je da zapovijedi koje je pribavila njegova obrana i dostavila u Haag 2000. godine pa nadalje.

Od Bobetka nije nikada dobio pisane zapovijedi koje mu je Bobetko usmeno dao 03.09.1992. jer Bobetko nikada nije dao pisane zapovijedi vezano uz operaciju. U zapovijedi za osnivanje radne skupine piše „na temelju usmene zapovijedi“, a u zapovijedi o formiranju Sektora I piše „po odobrenju“. Na pitanja, zašto na zapovijedi piše po odobrenju, a ne po usmenoj zapovijedi, I optuženi Rahim Ademi odgovorio je da je to sve jedno te isto jer je Bobetko to odobrio i zapovjedio. Na pitanje zašto u zapovijedi za napad od 06.09.1993. nema naznake da je izdana na temelju usmene zapovijedi, I optuženik je odgovorio da to nije bilo potrebno jer u zapovijedi od 03.09.1993. se vidi da je formirana borbena skupina. Zapovijed od 06.09.1993. dostavljena je 9. gmtbr., SP-u, u arhivu, a i fotokopija je dostavljena načelniku Glavnog stožera. Uz to je išao i zemljovid. Odluka za napad iz zemljovida također je dostavljena 9. gmtbr., SP-u, a i generalu Bobetku. Zemljovid je radio Rogulj jer on ima lijep rukopis i voli crtati. Ne zna je li te zemljovide potpisao Bobetko, ali on ih je odobrio i na njih nije imao primjedbi.

Norac je svoju odluku za napad napravio u devet primjeraka, a jedan je dostavio i u ZP. Odluka na zemljovidu je identična kao što je i odluka na zemljovidu koja je išla uz zapovijed za napad. Ako je i bilo odstupanja, ta odstupanja nisu mijenjala zapovijed generala Bobetka, a svaki zapovjednik brigade može u odluci za napad i u zemljovidu unijeti neke promjene, ali one ne smiju odstupati od zapovijedi za napad.

Krajnja linija koju je trebalo dostignuti po zapovijedi za napad bila Mijatova Draga – Drljići – Memedovo brdo – Begluk, a stvarano dostignuta linija je Mijatova Draga – Drljići - Kriva Lika - Begluk zato jer se izviđačka satnija morala povući s Memedovog brda jer su imali dosta ranjenih.

Nikada nikakva karta u zapovjedništvu Zbornog područja nije mijenjana. Dokumentacija o napadu je iz 9. gmtbr. stigla u zapovjedništvo ZP dana 08.09.1993.

Na pitanje kako je moguće da je karta koju je dobio 08.09.1993. u zapovjedništvo, korištena 09.09.1993. u 9. gmtbr., odgovara da nisu koristili tu dokumentaciju jer to nije bilo potrebno jer su imali svoju. Na predočenje da je na karti oznaka „radna karta“, I optuženik naveo je da je radna karta jedna vrsta dokumenta i vodi je tijelo koje vrši operaciju, a zemljovid kao dio odluke za operaciju je drugi dokument.

Štambilj ZP nalazi se na dokumentu plana veza 9. gmtbr. jer je taj dokument arhiviran u ZP. U tijeku priprema njega je osobno zadužio Bobetko da zove Sačića jer onda još nije bio po Bobetkovoj zapovijedi formiran Sektor I, a nakon što je formiran, I optuženik Sačića više nije zvao. Dalje je naveo da se teklićem dostavlja ono što treba biti dostavljeno žurno i sigurno. Teklić donosi potvrdu – dostavnicu o izvršenoj dostavi. Nije provjeravao postoje li dostavnice da je Norac primio dokumente jer nije njegova razina da to provjerava. Zna da je dokument upućen i dostavljen.

Ponovio je da je izviđačka satnija bila pridodana u Sektor I. Odgovarajući na pitanje kako to da je onda nema u zapovijedi za Sektor I, I optuženik je naveo da je to zato jer ga je Norac zvao da treba dodatne snage nakon što je primio zapovijed za formiranje Sektora I. Pisane zapovijedi o pridodavanju izviđačke satnije ZP-a, 9. gmtbr. nema, zbog hitnosti koja je bila potrebna i onda je u takvoj situaciji uobičajeno da se izda samo usmena zapovijed.

Ratni dnevnik je različit od operativnog dnevnika. Operativni dnevnik vodi službujući časnik o onom što se dešava, a ratni dnevnik se vodi u operativnoj središnjici i u njega službujući časnik upisuje sve što se dešava dok se u operativnom dnevniku ne upisuje sve, a to se vidi kada je čitan operativni dnevnik Glavnog stožera iz kojeg ispada da nije niti bilo borbe. U ratnom dnevniku se ne spominje Sektor I jer to nije potrebno.

Na pitanje zašto ga je Markač obavijestio da je došao Jarnjak, a Norca tamo nije bilo, I optuženik je naveo da to ranije nije htio spominjati, ali Norac je znao da dolazi Jarnjak, ali nije došao jer mu je bilo važnije da izviješće o operaciji podnese ministru obrane Gojku Šušku.

Na predočenje da zapovijed od 08.09.1993. o pretpočinjenu jedne desetine Vojne policije 9. gmtbr., koju je potpisao te zapovijed od dan ranije tj. 07.09.1993., gdje Norac tu desetinu raspoređuje i na pitanje kako je njegova zapovijed od 08.09.1993., a Norčeva od 07.09.1993., I optuženik je naveo da nema saznanja o postojanju te Norčeve zapovijedi, možda je greška u datumu.

Na predočenje dokumenta DC-425 gdje zapovijeda uklanjanje i zbrinjavanje leševa, to znači da leševe treba odnijeti sa bojišnice u mrtvačnicu. Iduća zapovijed je bila da budu pokopani na pravoslavnom groblju. Ne zna za nikakvu zapovijed da bi ikada bila da se bilo kakvi leševi trebaju ukopati na području ratnih zbivanja.

Na predočenje da na dokumentu ZP Gospić u razdoblju od 12.04. do 17.06.1993. se nalazi štambilj operativne zone Rijeka, I optuženik je naveo da ne zna kako je taj štambilj došao, taj dokument nije vidio niti je njegovo da vodi djelovodnik.

Na pitanja branitelja II optuženika, odvjetnika Željka Olujića, I optuženi Rahim Ademi naveo je da je na teren 10.09.1993. išao jer je izvršavao Domazetovu zapovijed i to radi kontrole zaprečavanja i kontrole ukopavanja vezano uz eventualne protunapade. Domazet je izvještavao Bobetka ne o obavještajnim aktivnostima, već o borbenim djelovanjima na bojišnici. Kada je po zapovjedi Bobetka formiran Sektor I, to znači da je on direktno podredio sebi jedan dio postrojbi i bojišnicu. U normalnim uvjetima, da te zapovijedi nema, onda bi bilo normalno da I optuženik izvještuje NGSHV i zapovijeda, ali s obzirom na to da postoji zapovijed i da je Bobetko kao NGSHV poslao osobu koja ga zamjenjuje tj. Domazeta, onda je Domazet trebao izvještivati njega.

Na pitanje, vezano uz Sporazum za povlačenje, zašto NGSHV šalje Stipetića ako je već tamo Domazet, I optuženik je naveo da se to jako dobro vidi iz iskaza Stipetića jer je njega NGSVH poslao kao viši čin, generala, s više autoriteta nego što je to čin kapetana bojnog broda koji ima Domazet.

Na pitanja II optuženog Mirka Norca, I optuženi Rahim Ademi naveo je da mu nije poznato niti za jednu zapovijed koja bi se odnosila na to da druga satnija 111. brigade ima zadaću blokirati Debelu Glavu ili da 9. gmtbr. mora osigurati cestu Strunjići – Čitluk. Ne zna je li između 10. i 17.09.1993. bilo sastanka između ZP na kojima su se podnosila izvješća o tijeku operacije, a u tom razdoblju zna za sastanak na kojem je bio prisutan, a koji je bio 12.09.1993. kada je bio Krpina i 09.09.1993. kada je bio general Stipetić.

U zapovijedi za Sektor I nije spominjana topnička bitnica od 150 mm jer je ona pridodana 9. gmtbr. ranije, u 06. mjesecu 1993. Bitnicu nije trebalo rasformirati, pa opet formirati jer je to učinjeno ranije. Na predočenje da su u zapovijedima za napad drugačiji signali, I optuženik je odgovorio da zapovjednik može mijenjati signale, važno je kada dobije signal iz ZP da zna o čemu se radi. Smatra da Norac u svojoj zapovijedi nije niti trebao spominjati SP, jer je Bobetko precizno odredio zadaću 9. gmtbr. i zadaću SP. Naveo je da ne može odgovoriti na pitanje je li Norac izdao ijednu zadaću SP jer nije bio u Sektoru I i bio je isključen iz zapovijedanja u tom Sektoru.

Na predočenje da je Norac u svojoj zapovijedi povećao utrošak streljiva, I optuženik je naveo da je to primijetio, nazvao je Norca i upozorio ga na to, a Norac je odgovorio da mu je to odobrio Bobetko.

Svaki časnik koji je iz GSHV upućen od strana NGSHV u ZP je zapovjednik i svaka njegova zapovijed je zakon. Domazet nije imao pisano ovlaštenje Bobetka niti njegovu pisanu zapovijed jer Bobetko nikakve pisane zapovijedi nije izdao, iako je primjerice trebao izdati pisanu zapovijed za povlačenje.

Na pitanje zamjenika Glavnog državnog odvjetnika, Antuna Kvakana, I optuženi Rahim Ademi naveo je da nije bio upoznat s razinom discipline u 9. gmtbr. i u domobranskim bojnim. Sve stegovne postupke je rješavao nadležni zapovjednik, a to nije bio on. Ne sjeća se da je dobio ikakva izvješća o stegovnim prijestupima tih vojnika, a niti je bio obaviješten o bilo kakvim stegovnim prijestupima vezano uz izviđačku satniju. Nenadić mu nije pričao o tome da su neki pripadnici 9. gmtbr. problematičnog ponašanja, niti je o tome imao izvješća.

Na sastanku 03.09.1993. na kojem su bili Bobetko, Markač i Norac, Markač nije negodovao kad je bilo rečeno da će SP ući u Sektor I jer su to Bobetko i Markač riješili i dogovorili još u Zagrebu, prije nego su došli u Gospić. Markač je i predložio da Sačić uđe u Sektor I. Tada nije imao informacije da je Sačić to odbio. Smatra da borbeni zadatak ne bi mogao biti izvršen da nije zaživio Sektor I.

Zona odgovornosti kako je postavljena na zemljovidu, a po zapovijedi Bobetka se nije mijenjala. Poznato mu je da su u sastavu 9. gmtbr. bili ljudi iz svih krajeva Republike Hrvatske, a po općem pravilu u domobranskim bojnama su bili lokalni ljudi. Nije mu poznato da bi u sastavu brigada ili domobranski bojni bili neki ljudi koji su bili spremni na osvetu. Koliko mu je poznato nije niti utvrđeno da su Domobrani napravili neke protupravne radnje ili zločine.

Zapovijedi koje je izdao na temelju onog što mu je Bobetko zapovjedio, koliko mu je poznato, su bile poštivane. Vojnici i podređeni su mu u ZP se obraćali ili kao gospodine brigadiru ili kao zamjeniče zapovjednika. Imao je one ovlasti kao zamjenik koliko mu je Bobetko dao. Kada zapovjednika nije bilo, nije imao ovlasti izdavati operativne ovlasti za uporabu postrojbi bez pitanja NGSHV, a samostalno je mogao izdavati zapovijedi vezano uz organizaciju života i rada te logistiku. U ratnim uvjetima, kad nema zapovjednika, mora se donijeti odluka u roku 24 sata o novom zapovjedniku, a u ZP Gospić ta odluka nije bila donesena četiri mjeseca. Takva situacija nije imala nikakve posljedice vezano uz operaciju „Džep 93“, a ne zna niti za ikakve posljedice koje bi bile prije te operacije.

U zapovijedi za napad nije trebalo ponavljati okolnosti vezano uz asanaciju i poštivanje ženevskih konvencija jer je to postojalo u ranijoj zapovijedi za obranu. Zapovijed za asanaciju od 09.09.1993. izdao je iako je vrijedila i ranija zapovijed, zato što je od dr. Jagetića dobio izvješće da asanacija ne teče u redu. O tome je izvijestio Bobetka i Bobetko mu je rekao da napiše zapovijed i da on šalje Brkića. Konkretno, Jagetić mu je rekao da je Norac rekao da njegovi vojnici neće vršiti asanaciju četnika. Nije imao nikakvih saznanja da bi se leševi zakapali na licu mjesta na bojišnici.

Za topničku pripremu postoji više parametara, a trajanje i utrošak streljiva izračunava se matematički, prema parametrima. Parametri uključuju koji cilj se želi uništiti – njegove dimenzije, je li zaklonjen, polu zaklonjen ili otkriven ili potpuno otkriven, zatim, što se želi s tim ciljem – uništiti 25%, 50% ili rušiti te koliko je vojska udaljena od tog cilja, a koji parametar je onda odlučan za vrijeme trajanja pripreme. Za sve te parametre, ovisno o kalibru streljiva, postoji određeni broj projektila koji se mogu upotrijebiti. U HV-u su radili prema standardima JNA koji nisu ništa različiti od drugih standarda. Nije zapovijedao topništvom, niti je imao te ovlasti, ali po onome što zna prema dokumentaciji te norme nisu prekoračene u operaciji „Džep 93“ što se tiče topništva.

Moguće je da je dana 09.09.1993., artiljerijskih projektila ispaljeno više stotina, moguće je i preko tri ili četiri tisuće. Međutim, to se odnosilo na cjelokupnu liniju bojišnice, ne samo za Medački džep već od Medačkog džepa pa do Kapele. Za utrošak streljiva u Medačkom džepu trebalo bi pogledati izvješće o utrošku streljiva za 9. gmtbr. Takvo izvješće nije vidio.

Vežano uz njegovu zapovijed o korištenju streljiva samo za vojno-rentabilne ciljeve bez nasumičnog gađanja, I optuženi Rahim Ademi naveo je da nije bio zapovjednik, niti nije imao ovlasti na utrošak streljiva. Imali su osmatračnicu na Velebitu iz koje se moglo vidjeti čitavo područje Medačkog džepa i gađali su samo izabrane vojne ciljeve. Nije mu poznato da se pucalo nasumice, a zna da se nije pucalo kad je bila magla i zbog toga je 10-15 minuta kasnio početak operacije. Inače, po pravilima, može se gađati i ako se cilj ne vidi, to je posredno gađanje. Nije mu poznato da bi od djelovanja topništva stradali civili ili civilni objekti. Poznato mu je da su u Medačkom džepu živjeli i radili civili, ali ne zna točan broj.

Ponovio je da je Domazet došao dan prije napada u 18 sati i rekao da će po ovlasti Bobetka on voditi operaciju. To nije bilo ništa čudno jer on kao kapetan bojnog broda ima po značenju i visini isti čin kao i I optuženik kao brigadir, ali on je imao ovlasti NGSHV.

Dana 09.09.1993. izdao je nekoliko zapovjedi, ali niti jedna nije bila vezana uz operativnu uporabu postrojbi u Medačkom džepu. Izdao je jednu zapovijed za Gračac, a po zapovijedi Domazeta. Na predočenje ratnog dnevnika pod oznakom DC-202, gdje stoji u 7,11 sati (upis 3544) da je izdao zapovijed za 111. brigadu - deset komada po Korenici, I optuženik je naveo da je to točno i to je bilo na obrambenom pravcu za koji je bio zadužen. Isto objašnjenje vrijedi i za je zapovijed u 7,47 (upis 3557) i u 7,57 (upis 3563) za deset projektila po Gračacu. Točan je upis da je u 7,25 (upis 3549) Norac izvijestio da sve ide po planu. Na pitanje zašto je Norac to izvješćivao ako je on bio u Sektoru I i rukovodio operacijom, I optuženik je naveo da tada se nije na telefonu moglo vidjeti tko zove i kad je telefon zazvonio, digao je slušalicu, Norac je to izvijestio i poslije je to upisao. Za upis koji je bio pod brojem 3609 u 12,19 sati gdje izvješćuje da Gospićani idu u pomoć Norcu, I optuženik je naveo da je to samo izviješće i da to nije nikakva zapovijed, već obavijest.

Jarnjak od njega nije tražio nikakve posebne informacije o stanju postrojbi kad je došao. Točno je da je često bio kod Lelasa na terenu jer mu je Lelas bio odgovoran za obrambeni pravac za koji je I optuženik bio zadužen.

Korenica, Gračac i Udbina su bili ciljevi izvan Medačkog džepa, a Bobetko je inzistirao da se i za te ciljeve bude spremno djelovati. Ne zna kad je Domazet točno otišao s područja Medačkog džepa, ali zna da se brzo vratio, a koliko zna za to vrijeme je Bobetko izravno zapovijedao.

Izvješćivanje s terena bilo uhodano i za vrijeme operacije izvješća su bila ujutro i navečer, a izvanredne situacije trebalo je izvijestiti odmah. Veza je bila preko HT-a žičano. Sektor I je imao izravnu vezu sa OC ZP Gospić, a i Sektor I i OC su imali izravnu vezu s GSHV.

Na pitanja predsjednika vijeća I optuženi Rahim Ademi naveo je da su Šerić, Rogulj i Skočilić bili časnici zapovjedništva ZP Gospić. Sa Šerićem i Roguljem pisao je zapovijed za napad 26.07.1993. zato jer je to Bobetko zapovjedio. To bez obzira na to jer je operacijom trebao zapovijedati Norac, ako se dobila zapovijed NGSHV, trebali su je izvršiti.

Stožerni trenaj zapovjednika 9. gmtbr. obavili su Šerić i Skočilić, ali tematika nije bila isključivo operacija „Medački džep“ već je bila postavljena šire. Na tom trenaju bio je i Norac, bez njega ne bi se to moglo napraviti, a on se tada već vratio iz zapovjednog stožera škole.

Vezano uz okolnost da ga je Norac tražio odobrenje da se povuče radi odmora i priprema prije operacije „Džep 93“, I optuženik naveo je da nije mogao odbiti i reći mu da to ne može, zato jer je već ranije bilo dogovoreno, po zapovjedi Bobetka, koje će snage na crti bojišnice zamijeniti 9. gmtbr.

Za vrijeme operacije nije primao nikakva izvješća o onome što se dešavalo u Medačkom džepu, osim onog izvješća kad se nije vidio broj s kojeg se zove.

Da je Markač imao izravnu vezu sa Sačićem kojem je zapovijedao, zna jer je Markač imao u OC posebnu prostoriju i od tamo je komunicirao sa Sačićem.

Zapovijed satniku Vojne policije izdao je na vlastitu ruku i na vlastitu odgovornost jer je uočio potrebu za to. To jest zapovijed za operativnu uporabu i na nju nije bio ovlašten bez obavijesti ili odobrenja NGSHV, ali je ipak izdao jer je htio da se to napravi. Po toj zapovjedi nije se postupilo. Ta zapovijed ne ulazi u zadaće koje zamjenik zapovjednika ima prema Propisniku o mjerodavnostima. Na predočenje da druga rečenica točke 1. glasi: „ostvaruje uskladbu s postrojbama koje nisu podređene zapovjedništvu Zbornog područja, ali su bitne za mobilizacijsku spremnost“, objasnio je da se to odnosi na uskladbu, a ne na operativno zapovijedanje.

Nije imao nikakve zapovjedne ovlasti za ratne zarobljenike. Zapovijed za hospitaliziranje neprijateljskog vojnika izdao je jer je smatrao da to treba učiniti i misli da je sa vojničke strane postupio ispravno.

Zapovijed od 11.09.1993. kojom je dao zadatak Jagetiću za obdukciju, sahranu i ukop leševa na pravoslavnom groblju, izdao je jer je od postrojbi iz Sektora I imao informacije da ima poginulih vojnika i civila. Nije imao informacije o načinu pogibije i zato je izdao zapovijed za obdukciju Medicinskom fakultetu u Rijeci.

Zapovijed od 12.09.1993. o dodjeljivanju skupine inženjera ZP Gospić za SP je napisao na temelju zahtjeva SP. To je bilo na temelju prethodne zapovijedi Bobetka, koji je rekao da ZP treba pružiti logističku potporu SP ako bude potrebno.

Ponovio je da nije bilo nikakvog razloga za njegovu i Kosovićevu smjenu. NGSHV se prema njemu u nekim situacijama odnosio uvredljivo. Smatrao je da to mora podnositi i htio je i dalje biti na korist Hrvatskoj vojsci. Smatra da drugog izlaza nije niti imao, a osim toga, drugi časnici i visoki i niži se prema njemu nisu tako odnosili, bili su korektni. Osim toga, u Hrvatsku vojsku ušao je dvije godine prije generala Bobetka, koji je došao kad je Hrvatska država već bila priznata.

Na kraju svoj iskaza I optuženi Rahim Ademi je naveo, iako se ne osjeća kriv za to što mu je stavljeno na teret, da se želi ispričati svim žrtvama i civilnim i vojnim, koji su nastradali u operaciji, a i svima onima kojima su kuće porušene jer smatra da je kuća svinja.

5.1. Ocjena vjerodostojnosti

U odnosu na ratni put te okolnosti života I optuženog Rahima Ademija prije operacije „Džep 93“ Sud je iskaz prihvatio jer je dan jasno i određeno i nema okolnosti koje upućuju na suprotno.

U odnosu na odlučne i kontrolne činjenice, iskaz I optuženog Rahima Ademija dan je jasno i određeno, detaljno, sigurno i sukladan je provedenom dokaznom postupku. Objašnjenje I optuženika o sastavljanju zapovijedi, urudžbenom broju, primanju zapovijedi i objašnjenje pojedinih zapovijedi dano je logično, a potvrđeno je izvedenim dokazima (svjedoci Rogulj, Šerić, Sačić). Svjedoci Primorac i Lelas, koje je I optuženik zadužio za pravce obrane, potvrđuju te navode i komunikaciju s I optuženikom, a što ukazuje na uvjerljivost obrane I optuženika da je on bio zadužen za dva obrambena pravca po zapovijedi NGSHV. Logično je da je zapovijed ZP Gospić vremenski ranije od zapovijedi 9. gmtbr. jer je ta zapovijed i sastavljena ranije, a što potvrđuju i svjedoci Rogulj i Šerić.

Rezultati dokaznog postupka također potvrđuju navode iskaza I optuženika vezano uz nepoštivanje zapovijedi za dodatno angaživarnje Vojne policije, a svjedok Nenadić suglasno potvrđuje navod da je 17.09.1993. osobno rekao I optuženiku o rušenju i paljenju kuća.

Također je u dokaznom postupku potvrđen navod I optuženika da je prijavio protupravnosti čim je za njih saznao. To potvrđuje svjedok Vladanović iz GSHV, a i činjenica da je formirana skupina na čelu sa svjedokom Gugićem koji je po nalogu tada ministra obrane doista i došao u Gospić po prijavi I optuženika istražiti što je bilo. Činjenica da su se vratili neobavljena posla ne utječe na vjerodostojnost obrane I optuženika. Sud je također prihvatio i dio iskaza I optuženika da je dva puta bio na terenu prije 17.09.1993. jer o tome iskazuju i svjedoci.

Objašnjenja I optuženika o izdanim zapovijedima i ukazivanje na istovjetnost i razlike u zapovijedima iz ZP Gospić u odnosu na zapovijedi 9. gmtbr. za Sud su logične i uvjerljive i sukladne su rezultatima provedenog postupka. Takvo je i objašnjenje vezano uz urudžbeni broj. Iz tih okolnosti slijedi zaključak da je zapovijed za napad ZP Gospić pisana prije zapovijedi 9. gmtbr. jer to proizlazi i iz iskaza svjedoka Rogulja i Šerića. Navod iskaza I optuženika da je zapovijed za napad i zapovijed o formiranju Sektora I dostavio i Sačiću i II optuženom Mirku Norcu-Kevi dan je vrlo sigurno, jasno i određeno. Taj dio potvrđuje i svjedok Sačić, da je dokumente primio, a II optuženi Mirko Norac-Kevo navodi da tu zapovijed nikada nije vidio. Međutim, navod II optuženika očito je usmjeren izbjegavanju krivično-pravne odgovornosti, a navod I optuženika o dostavljanju dokumenta je uvjerljiv, siguran i potvrđen rezultatima provedenog dokaznog postupka te izvedenim dokazima (svjedok Sačić).

U odnosu na zapovijed o prepočinjenju desetine Vojne policije, II optuženik je naveo da razlika u datumima može biti greška. Takvo objašnjenje je prihvatljivo. Nije sporno da je I optuženi Rahim Ademi dodijelio jednu desetinu Vojne policije II optuženom Mirku Norcu-Kevi samoinicijativno. Po logici stvari u takvoj situaciji dokument o prepočinjavanju vremenski bi trebao biti prije dokumenta o uporabi te desetine, a iz dokumentacije proizlazi da je obratno, pri čemu je razlika u datumima jedan dan. Imajući na umu da nije sporno da je odluka o prepočinjavanju vremenski bila prije odluke o uporabi, jer se ne može upotrijebiti nešto za što se ne zna, objašnjenje da je moguće riječ o običnoj grešci, za Sud je prihvatljivo i uvjerljivo.